

ARADI KÖZLÖNY

52. évfolyam, 207. szám.
Kedd, 1937. szeptember 14.

Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF
1897—1932.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Arad, Bulev. Regele Ferdinand 4.

„IDEGENEK”

*

A szélsőjobboldali sajtó, mely szüntelenül szítja a hangulatot az ország minden olyan etnikai, közgazdasági és kulturális értéke ellen, amely nem többségi kétségbevonhatatlanul: ez a hecc-publicisztika megszokta már s mostanában közvetlen természetességgel gyakorolja, hogy bennünket, népi, vagy kulturális kisebbségeket egyszerű tömorséggel „strain”-nek, idegennek nevezzen. Teszi ezt nyilván abból a tárgyi tudatlanságból kifolyólag, amellyel eddig rejtve maradhattak előtte az ország alkotmányának tételes alap-törvényei, az utóbbi félévszázad nemzetközi szerződésai a berlini kongresszustól kezdve egészen a kisebbségi szerződésig, melyet a kormány Párisban egyezmény formájában ismert el és Vaida-Voevod Alexandru dr. akkori miniszterelnök Londonban irt alá. Mindezek a törvények, szerződések és egyezmények ugyanis az ország minden egyes állampolgára részére teljes jogegyenlőséget biztosítanak úgy belföldi, mint külföldi vonatkozásokban és semmiféle tudomásunk sincsen róla, hogy az ország alkotmányos rendszere akár a „totális állam”, akár az abszolút diktatura felé oly értelemben tolódott volna el, hogy érvényüket veszítheték volna a fenti tételes jogforrások. Nyilvánvaló tehát, hogy a heccsajtó a fennálló törvényeink figyelmen kívül hagyása mellett üzi kisdéd, de jövedelmező játékát és mester-séges fogalomzavaraival, művészi törvénytudatlanságaival és a mindezzel járó izlés- és morálbeli eltévelyedéseivel éppoly káros tevékenységet fejt ki az ország polgárságának belső életében, mint amilyen nevetségessé kompromittálja külföldi vonatkozásokban a hazai zsurnalisztikát és alkotmányos rendszerünk tekintélyét.

Mindez nem frázis, azonnal bizonyítunk. Azokon a politikai jellegű törekvéseken túl ugyanis, melyek a közgazdasági és kulturális közéletünk nacionalizálását kívánják keresztülvezetni, ez a heccsajtó, — félreértve a többségi szupremácia politikai szempontjait, — az országban élő faji és felekezeti kisebbségi néprétegek és népi társadalmak legköznapi munkaterületeit is szabad vadászterületnek tekinti, „idegen”-nek minősítve a kisebbségi adófizető polgárt, „idegennek” a közgazdasági intézményeinket, felszentelt törvényes egyházainkat, magánvállalataink különféle fajtáit, amelyek vezetőhelyeken veszik ki részüket az állam közterheinek viselésében és „természetesen” ugyancsak „idegenek” vagyunk valamennyien kisebbségek, még ha itt is születünk és elődeink ebben a földben alusszák álomtalan álmajukat. Ha idején figyeltünk volna föl az igazi nemzeti érdekektől annyira távolálló hecc-nacionalizmus gyűlölet-sugalló, felénk irányított szuggeszciójára, talán nem juthattunk volna odáig az ország csak részben tájékozott közvéleménye előtt, hogy valóban „idegenek”, tehát gyanusnak és nem megbízhatónak tekintse két évtizede békében és kötelesség-ismerő módon folyó életünket az állam keretei között: és nem juthattunk volna odáig, hogy a kisebbségi közfunkcionáriusok után gyanusnak bélyegezhessék büntetlenül, de legalább is a közvélemény egészséges, morális megdöbbenésének jelentkezése

nélkül az orvosaink, ügyvédek, mérnökeink, kereskedőink, iparosaink, sőt ma már a magántisztviselőink százazreinek küzdelmes, mindennapi kenyérért harcoló, törvényben biztosított tevékenységét. Ma már azonban ott tartunk, hogy nyilvános sajtóankétok „mutatják ki” az ittlő faji és felekezeti kisebbségi polgárok százazreiről, millióiról, hogy „nem kívánatos elemek”, a közélet kenyérpusztítói, akiknek kár a föld, a levegő, az élet, merthiszen „idegenek”. Kimutatásokat, fizetési listákat olvashatunk, nyilván közhivatalokban felfektetett, nyilvános listákból kimásolt adatokkal, amelyekből felháborodottan állapítják meg, hogy ezek az „idegenek” mennyi fizetést kapnak a munkájukért, kisebbségek a kisebbségektől, holott a köznapi élet minden munkaterületein „idegenek”!

Jól tudjuk, hogy a hecc-nacionalizmus feuti morálja nem azonos az ország felvilágosult és törvénytismerő közvéleményével, dehiszen ilyen „morált” nem vallhat és vállalhat semmi-

féle időálló közélet. Az állam egyik polgárának rovására sem lehet írni azt, hogy produktív munkát fejt ki, melyből megél, közterhet fizet és növeli a nemzetgazdaság vagyonát, ha mindezt a törvényadta keretek között cselekszi. Aki ezért irigyl, annak a lelke teljesen idegen a produktív munka emberi közösségének békés világától, szándékai tisztátalanok és céljai nem azonosak a békés termelőmunka céljaival. A közhivatali munkaterületekből kiszorult kisebbségi egzisztenciák akkor is csak hasznot jelentenek az államháztartás számára, ha őket mint „idegeneket” tartja nyilván az iskolázatlan felelőtlenség demagógiája, csak éppen ostobaság bűnül róni fel nekik ennek a munkának hiába-provokált higgadságát, fegyelmességét és kötelességtudását. Vitázni velük, vagy meggyőzni őket reménytelen és naiv kísérlet lenne. Nem is érdemes, kár az energiáért. A kisebbségi társadalomnak a felvilágosítás eszközeivel kell védekeznie ellenük, merthiszen a törvény mellettünk van, nem mellöttük és az ország törvénytisztelő közvéleményének saját érdekében kell mielőbb megtudnia, kik azok, akik a teljesen indokolatlanul nyomtatott betű áfiumával mérgezik a közszellemet; kik azok, akik polgártársaik kenyerére törnek ebben az országban. (J.)

Olaszország nem járul hozzá a Földközi-tenger angol-francia ellenőrzéséhez

— Francoék tiltakoznak Negrin népszövetségi elnöksége ellen —
Mussolini újabb levele Chamberlainhez

LONDONBÓL jelentik: MUSSOLINI újabb levelet intézett CHAMBERLAIN miniszterelnökhez az angol—olasz kiegyezés érdekében. A levél, amelyről az Evening Standard számol be és amelyről hivatalos helyen nem nyilatkoznak, állítólag abból a megállapításhól indul ki, hogy Olaszország felfogása szerint a közvetlen angol—olasz tárgyalásoknak csak akkor lehet meg a kívánt sikerük, ha előzőleg tisztázzák az abessziniai kérdést, vagyis a népszövetség megfelelő határozatok révén lehetővé teszi a népszövetségi tagállamok számára, hogy elismerjék az abessziniai olasz uralmat.

Ez az előfeltétele annak, hogy Anglia és Olaszország között jószomszédi viszony alakuljon ki az afrikai gyarmatokon és megkezdődhessenek a tárgyalások a két állam között fennálló többi kérdés megoldására. Reméli — mondja Mussolini levele az Evening Standard szerint —, hogy a jelenlegi népszövetségi ülészak már tisztázza a helyzetet és hogy az angol delegáció részéről minden lépés megtörténik ebben az irányban.

Törökország már megkezdte a nyoni egyezmény alkalmazását

Az Evening Standard tudósítása szerint Mussolini ebben a levélben a spanyol kérdésre is kitér és újból leszögezi, hogy Olaszországnak nincsenek önző céljai Spanyolországban. A spanyol nemzeti hadsereg kötelékébe harcoló olasz önkéntesek azért vállalták ezt a küzdelmet, mert teljesíteni akarják Mussolinak azt az ígérését, hogy a Földközi-tenger partvidékén nem fogja megvetni lábát a bolsevizmus. Ezek az olasz önkéntesek — a Duce állítólagos levele szerint — valamennyi civilizált nép érdekeiért küzdenek. A levél — mondja végül az Evening Standard — azzal a megállapítással végződik, hogy a szoros angol—francia barátság nem lehet akadálya az angol—olasz kiegyezésnek.

Jólinformált körökben úgy tudják, hogy a

török kormány az elmúlt éjszaka tartott minisztertanácson elfogadta a nyoni értekezlet határozatait és már meg is tette az első lépéseket ezeknek a határozatoknak a végrehajtására. Ugy politikai körökben, mint a sajtóban nagy elégtétellel fogadják a Földközi-tengeri konferencia határozatait és főleg hangsúlyozzák azt a tényt, hogy a Balkán szövetség mint diplomáciai egység szerepelt a konferencián s így magáévá tette annak határozatait. A lapok azon véleményüknek adnak kifejezést, hogy Bulgária részéről most történt meg az első gyakorlati lépés a Balkán-szövetségbe való bekapcsolódásra.

A nyoni Földközi tengeri egyezményről az angol lapok meglepedéssel, de minden különösebb lelkesedés nélkül irak. Nem titkolják,

hogyan fogadják majd a Földközi-tengeri értékeket határozatait. Az olasz álláspontra némi fényt vet a *Corriera della Sera* cikke, amely szerint a szovjet Unió az ellenőrzésből való kizárása Chamberlain angol miniszterelnök személyes közbelépésének a következménye. Mindamellett Olaszország bajosan fog hozzájárulni ahhoz, hogy a Földközi-tenger legfontosabb útvonala csak angol és francia ellenőrzés alatt álljon. A *Messageo* rámutat arra, hogy Anglia mérsékelt magatartása következtében nyitva maradt az ajtó az Olaszországgal való tárgyalásokra.

A Népszövetség közgyűlésének 18-ik ülését ma délelőtt nyitotta meg Negrin miniszterelnök, a valenciai spanyol kormány feje. Megnyitó beszédében Negrin a spanyol kérdést egyáltalán nem érintette, mert mint mondotta az elnöki tisztsége nem teszi lehetővé, hogy saját országának ügyes-bajos dolgait előterjessze, miután a közgyűlésnek általános érdekű dolgokkal kell előbb foglalkoznia. Az elnök ezután a megbízó levelek átvizsgálásának idejére felfüggesztette a közgyűlést.

Mint népszövetségi körökben hirtelen terjedt a nemzeti érzelmi spanyolok emlékiratot juttattak el a Népszövetség küldöttségéhez és az emlékiratban tiltakoznak az ellen, hogy a népszövetségi tanács ülésén Negrin elnököljön.

Az emlékirat ugyanis őt teszi felelőssé a madridi tömeges kivégzésekért. A memorandum szerint

az utóbbi időben 70.000 embert végeztek ki Madridban a legkegyetlenebb módon.

Ezenkívül a csöcselék megtámadta és kirabolta a madridi és a környéki templomokat és kegyhelyeket. Ennek a csöcseléknek pedig a vezetője és uszítója nem volt más, mint a népszövetségi tanács mostani elnöke. Ezért a nemzeti érzelmi spanyolok lehetetlennek tartják, hogy ő töltsen be továbbra is az elnöki tisztséget.

Hétfőn délelőtt különben megérkezett a spanyol nemzeti kormány hivatalos küldöttsége, amelyet Alba herceg, Francoék londoni diplomáciái ügyvivője vezette. A küldöttség tagjai a délelőtti folyamán érintkezést kerestek a tagállamok küldöttségeivel, elsősorban pedig a délamerikai államok képviselőivel.

Sir Mohamed Sah Aga Khánt, India népszövetségi főmegbízottját a népszövetségi közgyűlés elnökévé választották. Aga Khán elfogadta a kitüntető megbízatást és azért az ülés megnyitói beszédében köszönetet mondott.

Abesszinia volt négyusa a népszövetségi titkársághoz táviratot intézett, amelyben közölte, hogy Etionia képviselőjében nem küld a Népszövetség jelenlegi közgyűlésére delegátust. Jogait azonban fenntartja.

A városvezetőség egykori tagjainak költségszámlái, — a miniszteriumi vezérfelügyelő jelentésének tükrében

Vissza kell fizetniük, vagy sem a túl nagy napidijakat?

A város vezetőségét még mindig élénken foglalkoztatja az a jelentés, amelyet Dumitrescu közigazgatási vezérfelügyelő készített legutóbbi aradi tartózkodása alkalmával. A vezérfelügyelő nemcsak a jelenlegi, hanem a múltbeli városi ügyvezetést is felülvizsgálta

és jelentésében arra a megállapításra jutott, hogy egyes városvezetőségi tagok hivatalos utjaik alkalmával túl magas napidijakat vettek fel. A jelentésben leszögezi, hogy minden egyes esetben milyen összegeket vehettek volna fel, majd pedig annak a véleményének ad kifejezést, hogy

a különbözetet az említett egykori városvezetőknek vissza kell fizetniük.

A jelentésben foglaltak alapján a város vezetősége felszólítást intézett az érdekeltékhez a különbözetek visszafizetésére vonatkozólag. A felszólításokra válasz még nem érkezett, er-

Pokolgépes merényletek tartják izgalomban Párist

Chautemps miniszterelnök elrettentő meztor'ást helyezett kilátásba — Két épületet döntött romba a merénylet, mely két halott áldozatot követelt

Párisból jelentik: Egész Franciaországban izgalmat váltott ki az a két bombamerénylet, amelyet tegnap követtek el Párisban. Az egyik bombát a merénylők a Munkaadók Szövetségének épületében helyezték el, a másodikat pedig az Ipari és Fémipari Szervezet épületében. Mind a két helyen olyan hatalmas volt a bombák robbanó ereje, hogy az épület

nagy részét romba döntötte. Ezenkívül azonban emberélet is áldozatul esett a merényletnek: a Munkaadók Szövetségének épületében két rendőrügynököt zúzott halálra az összeomló téglafal, míg a portás súlyos gerincsebesülést szenvedett.

Mint hivatalosan jelentik, a kormány azonnal szigorú vizsgálatot indított és teljes mértékben el van határozva, hogy a terrorcselekmények bűnöseit a legkiméletlenebbül bünteti meg. Az illetékes hatóságok állítólag olyan adatok birtokában vannak, amelyek révén teljes bizonyossággal megállapíthatók a bombamerénylet elkövetői.

Külföldi utamról hazaérkeztem legujabb szabásmintákkal!!

P. Rendy uriszabósága
Arad, Piapa Avram
Iancu 21. sz.

A miniszterelnök a merénylet színhelyén

A vizsgálat megállapította, hogy a robbanások szinte egyidőben, este tíz óra után történtek. Szombaton este, kevéssel a robbanás előtt

két férfi két-két csomagot adott le a két épület portásánál azzal, hogy a csomagokban hanglemezek vannak.

Chautemps miniszterelnök, Dormoy belügyminiszter és Langeron párisi rendőrfőnök még az éjszaka folyamán a helyszínen tanácskozással folytatták. A törvényszéken Robillard vizsgálóbíró kapott megbízást a nyomozás levezetésére. Egyelőre halállal járó épületrombolás címén indítanak ismeretlen tettesek ellen eljárást. A tettesek és felbujtók büntetése halálos ítélet is lehet.

Politikai szervezet áll a merénylet mögött

A francia közvélemény állandóan növekvő érdeklődéssel tekint a bombamerényletek ügyében megindult nyomozás minden mozzanata felé. A vizsgálat megállapította, hogy mindkét helyen pokolgép idézte elő a robbanást,

amelynek órászerkezete egy időre volt beállítva és ez magyarázza, hogy a két robbanás egyidőben történt. A szakértők megállapításai szerint a pokolgépeket a legnagyobb szakértelemmel és pontossággal készítették el, amiből a nyomozó hatóságok arra következtettek, hogy

a robbanást nem egyes egyének, hanem egy nagyobb szervezet készítette elő.

A kommunista lapokban a bombamerénylettel kapcsolatban olyan gyanúsítások jelentek meg, hogy a pokolgépeket valamelyik jobboldali szervezet helyezte el. A Munkaadók Szövetségének elnöke ezzel kapcsolatban a lapokban nyilatkozott és nyilatkozatában a legélesebben szembezállt a kommunista sajtó állításaival.

Kommunisták műve?

A nyomozás adatai eddig nem kerültek a nyilvánosságra, de hi: szerint az előjelek alapján bizonyosra vehető, hogy a bombákat kommunista szervezet tagjai helyezték el. A nyomozók eme feltevését az a körülmény támasztja alá, hogy a kommunisták az utóbbi időben élénk tevékenységet fejtettek ki abban az irányban, hogy a gyáriparosok és a szakmunkások között elientéket szítsanak.

Chautemps miniszterelnök, aki kevéssel a robbanás után megjelent a helyszínen és azóta is a legnagyobb érdeklődéssel kíséri a nyomozók munkáját, tegnap Savigny sur Brayban beszédet mondott, amelyben egyebek között a bombamerényletekre is kitért. A miniszterelnök a következőket mondotta:

— Ebben az ügyben nem kívánok idő előtt ítéletet hirdetni, egyelőre tehát csak azt közölhetem hogy minden rendelkezésünkre álló eszközzel arra törekszünk, hogy a tetteseket elkapjuk, akármilyen politikai szervezet is álljon mögöttük.

A miniszterelnök kijelentéséből Párisban arra következtetnek, hogy a rendőrség már nyomon van a bombamerényletek ügyében.

A kettős bombamerénylet mélyen megröndítette a francia közvéleményt. A belügyminiszter tegnap esti kijelentéséből arra következtetnek Párisban, hogy a rendőrség gyanúja külföldi terroristák felé irányul. A jobboldali sajtó elégedetlenséggel fogadta a nyomozás irányát és azt állítja, hogy a francia hatóságok minden áron a külföldiekre akarják hárítani a gyanút és azt igyekeznek bizonyítani, hogy francia állampolgároknak semmi közük nincs a merényletnek. A baloldali sajtó azt írja, hogy a merénylet a szakszervezeti demokratikus rendszer ellenségeinek kizárása volt. Kétségtelen, hogy a kettős merénylet súlyos politikai feszültséget idézett elő Franciaországban és ennek következtében most még jobban kiéleződött a jobb és baloldal között az elégedetlenség.

MA	PREMIER	MA
CORSO Slagermozgó		
Telefon: 2065. Elővét d. e. 11-től. 5, 7 $\frac{1}{2}$ és 9 $\frac{1}{2}$.		
BOVARYNÉ		
GUSTAV FLAUBERT regénye		
ROLA NEGRI		
Délután 3 órakor: „M A N J A” olcsó helyárrakkal		

Döntött a városvezetőség a színház bérlete fölött

Előben az aradi román újságírók egyesülete kapta meg a kizárólagos bérletet azzal a kötelezettséggel, hogy módot biztosít magyar színtéved lehetőségére is

A Szabadkai—Jávor-társulatnak teszik lehetővé a színház használatát

Az aradi színház bérlete ügyében hétfőn délben meghozta döntését Aradváros átmeneti bizottsága. Cotioiu Romulus dr. elnök felszólítására Popa Constantin kulturtanácsos beszámolt arról, hogy összesen hét pályázat érkezett a színház bérletére. A pályázók a következők: Inke Rezső, Koma Hugó, az aradi Román Újságírók Szindikátusa, Zelecuteanu Ioan román hírlapíró, Szabadkai József és Jávor Alfréd társasalkalata, idősebb Szendrey Mihály és Fekete Mihály. Inke Rezső pályázatát időközben visszavonta.

Kozma Hugó ajánlatában hivatkozik a múlt évi sikeres szezonra, ígéretet tesz arra, hogy forgószínpadot épít és a nagyobb befektetésre való tekintettel két esztendőre kéri a színházat. A Román Újságírók Szindikátusa ugyancsak felsorolja múltbeli érdemeit és ezekre való hivatkozással kéri a városvezetőséget, hogy ne ismételjék meg a múltévi megoldást, a színiidényt ne osszák ketté, hanem adják a színházat kizárólagossági joggal a Román Újságírók Szindikátusának, amely egyben kijelenti, hogy nem gondol a kisebbségi színjátszás mellőzésére és miután a bérletet megkapta, módot akar nyújtani arra, hogy Aradon magyar színielőadások is legyenek. Zelecuteanu Ioan hírlapíró 60 ezer lei évi bért ajánl fel a színházért. Szabadkai József és Jávor Alfréd beadványukban közlik, hogy négy hónapon át akarnak Aradon játszani, elsőrendű erőkből álló színtársulatot szerveznek és kötelezettséget vállalnak arra, hogy magyar fordításban bemutatták román szerzők színdarabjait. Egyben azt is közlik, hogy Targu-Mures—Marosvásárhely és Satumare—Sztarmár színiidényére vonatkozólag már megállapodtak, ugyanakkor pedig megpályázzák a Timisoarai—temesvári színházat is, úgy, hogy társulatuk Aradot is beleértve négy városban játszana. Idősebb Szendrey Mihály ötven esztendő művészi multjára hivatkozik és ígéretet tesz arra, hogy megfelelő művészi színvonalu előadásokat igyekszik Arad számára biztosítani. Fekete Mihály közli, hogy mindenben aláveti magát a város által megszabandó szerződésbeli kötelezettségeknek, jó előadásokat ígér és megemlíti, hogy a Timisoara—temesvári színházat is megpályázza.

„A színház problémája nem pénzügyi, hanem kulturális kérdés”

Popa Constantin kulturtanácsos a pályázatok ismertetése után azt javasolta a város vezetőségének, hogy miután eddig egyetlen egy színigazgató sem tartotta be a vállalt kötelezettségeket, az idén ne adják bérbe egy esztendőre a színházat, hanem időről-időre bocsájtják egy-egy társulat rendelkezésére. Hivatkozik a közvagyonok védelméről szóló, nemrégiben megjelent törvényre és annak a nézetének ad kifejezést, hogy a város nem adhatja ingyen egyetlen színigazgatónak sem a színházat, hanem azért megfelelő bért kell kérni. Azt javasolja, hogy azok a kisebbségi társulatok, amelyek majd az aradi színházban játszanak, fizessenek bért.

A kérdéshez elsőnek Parecz Béla dr. szólott hozzá, aki a következőket mondotta:

— A színház ügyét a város sohasem tekintette pénzügyi kérdésnek. Azt mindig kulturális szempontból bírálták el. Máshol tudvaleg a színházról nemcsak, hogy bért nem kérnek, hanem annak szubvenciót is adnak. Cotioiu Romulus dr. annak a véleményének adott kifejezést, hogy a közvagyonok védelméről szóló törvény a színház esetére nem vonatkozik. Régi tradíció, hogy a színházért a város bérösszeget nem kér, helyes tehát, ha a városvezetőség ehhez a tradícióhoz ragaszkodik.

Ezt a véleményt dr. Tegassy Károly városi főügyész is alátámasztotta. Az átmeneti bizottság elnöke ezután a Román Újságírók Szindikátusának beadványát ismertette.

— Ezzel az ajánlattal kapcsolatban — mondotta — beadvány érkezett hozzánk, amelyet Magier Andrei dr. püspök, valamint az „Astra” kulturegyesület, ugyancsak az összes aradi román kulturális egyesületek vezetői írtak alá. Ebben a beadványban azt kéri, hogy a város vezetősége kizárólagossági joggal a Román Újságírók Szindikátusának adja a színházat. Megemlíti a beadvány, hogy nem gondolnak a kisebbségi színészek mellőzésére és a kisebbségi színház szereplési lehetőségét a város döntése után állapítanák meg.

A román újságírók kapták a színházat, de módot adnak a kisebbségi színjátszásra is

A következő felszólaló dr. Vicaş Iuliu volt, aki a Román Újságírók Szindikátusának kérvényét támogatta, majd Vulpe Iosif, az átmeneti bizottság helyettes elnöke közbevető javaslatot tett. Eszerint a színházat a Román Újságírók Szindikátusának adnák azzal a kötelezettséggel azonban, hogy a szindikátus négy havi játszási időt biztosít annak a magyar színtársulatnak, amelyet a város vezetősége javasol. Vicaş Iuliu dr., a Román Újságírók Szindikátusának elnöke, közölte azt az elvi kötelezettséget, hogy módot adnak kisebbségi színtársulat szereplésére is. Ezt azonban, hogy mennyi időre, azt később tudja közölni. Parecz Béla dr. a szavazás elrendelését kérte előbb bejelentett javaslata fölött.

A javaslatot, amelynek értelmében egyenlő arányban osztották volna meg a szezont a román újságírók színháza és a magyar színigazgató között, hat szavazattal egy ellenében elvetették. Ezután azt az elvi határozatot hozták, hogy a színházat az idén is díjmentesen adják bérbe, egyben pedig megszavazták Vicaş Iuliu dr. azon javaslatát, hogy az 1937—38-as színiidényre a Román Újságírók Szindikátusának adják bérbe a színházat és tudomásul veszik azt, hogy a szindikátus módot ad a kisebbségi színjátszás működésére is.

Cotioiu Romulus dr. ezután Vulpe Iosif azon javaslatát tárgyalta le, hogy melyik magyar színigazgatót ajánlják a miniszteriumnak és a román-újságíróknak. Parecz Béla dr. a színészi egyszintenciák biztosítására hívta fel a városvezetőség figyelmét, majd Vulpe Iosif Szabadkai József és Jávor Alfréd ajánlata mellett fog-

Cotioiu dr. után Parecz Béla dr. szólalt fel és a következőket mondotta:

— Azt javasolom, hogy az aradi színház kérdését a múlt évihez hasonlóan oldjuk meg: fél évre adjuk a színházat a Román Újságírók Szervezetének, félévre pedig valamelyik magyar színigazgatónak. Abban az esetben, ha a Román Újságírók Szindikátusa kizárólagossági joggal egész esztendőre megkapja a színházat, ez az itteni magyar színészet tönkremenetelét jelenti. A színigazgató ugyanis, ha előzetesen nem tudja, hogy hány hónapig és mikor játszhat, nem tud szervezkedni, nem tud munkatervet kidolgozni és ezáltal lehetetlenné válik működése. Nem indokolt az egy évre való bérbeadás már csak azért sem, mert hiszen Arad román közönsége tudvaleg nem tud egy teljes színiidényen át eltartani egy társulatot. A múlt évi megoldással mindenki elégedett volt és Arad kisebbségi közönsége, amely a város közterhehez jelentős összeggel járul hozzá, joggal elvárhatja, hogy színháza legyen.

lalt állást, egyben pedig közölte, hogy Szabadkaiék művészeti igazgatónak szerződötték id. Szendrei Mihályt.

— Az ő ötven éves művészi multját becsüljük meg — mondotta Vulpe Iosif, — ha a Szabadkai kombináció mellett foglalunk állást.

Az interimár-bizottság öt szavazattal egy ellenében Szabadkai mellett foglalt állást, Sporea Ioan dr. tartózkodott a szavazástól.

A határozat értelmében a Román Újságírók Szindikátusa a magyar színigazgatóval való megegyezés ügyében elfogadja a város vezetőségének döntőbíráskodását azonban az esetekben, amikor nézeteltérések merülnének fel. Ugyancsak a határozat értelmében a román újságírók nem kérnek bért a magyar színigazgatótól a színházért.

Igy tehát a közeli napokban megkezdődnek a tanácskozások Szabadkai József és a Román Újságírók Szindikátusa között arra vonatkozóan, hogy a most kezdődő színiidényben mennyi időt és melyik hónapokban játszhat majd Aradon a magyar színtársulat, amely négy transilvániai város magyar színiszezonját kívánja lebonyolítani a benyújtott ajánlata értelmében.

Válságosra fordult Masaryk állapota

Prága: Masaryk volt elnök felépüléséhez nem sok reményt fűznek. A volt elnök vasárnap óta eszméletlenül fekszik, de orvosai szerint fájdalmai nincsenek.

URANIA PREMIERMOZGÓ SZEZONNYITÓ FILMJE! HOLNAP!

„E desanya föld”

Holnap országos bemutató!

MINDEN IDŐK LEGHATALMASABB FILMCSODÁJA PEARL S. BUCK REGÉNYE UTÁN.

KELET minden MISZTIKUMA elevenedik meg... EGY KULI családjának SORSÁN keresztül egy nemzet, egy VILÁGRÉSZ DRÁMÁJA bontakozik ki előttünk!... ÉHEZŐ SZÁZÉZREK FELVONULÁSA a kiszáradt kínai földeken... MILLIÓNYI SÁSKA zugása a levegőben... GIGANTIKUS képet ad a létért való küzdelemből! LUISE RAINER és PAUL MUNI.

Az óriási érdeklődésre való tekintettel: Biztosítsa jegyét elővételben! Pénztár nyitva d. e. 11-től. Telefonelövét: 12—32.

MA UTÓLJÁRA: „BORZALMAK HAJÓJA” és „AUDIO SCOP” 3 DIMENZIÓS FILM!

Cserépkályha átépítését, tisztítását és javítását **olcsó árban** vállalja: **Bulev. Regina Maria No. 9., Neuman-ház, I. emelet.**

„CERAMICA“ kályhás cég,
(SZILAGYI) 3612

Jobboldali elemek véres verekedést rendeztek Tighina mellett a vonaton

Bucurestiből jelentik: Véres zavar-gás játszódott le tegnap délután Tighina közelében a vonaton. A kora délutáni órákban a tighinai „Traian” futbalcsapat és a chisinaui „Macabi” mérkőzött egymással. Eközben jobboldali elemek botrányt rendeztek úgy, hogy a mérkőzést félbe kellett szakítani és a „Macabi” csapata a legelső vonattal elutazott a városból.

Ugyanekkor mintegy negyven fiatalember is felszállt a szerelvényre, amelyet az első állomáson megállásra kényszerítettek. Itt azután súlyos verekedés kezdődött a két tábor között.

A jobboldali elemek rátámadtak a futballistákra, akiket véresre vertek. Az incidensnek 25 sebesültjét ugyancsak a vonattal visszavitték Tighinába, ahol valamennyiüket a kórházba szállították. A hatóságok 15 egyént letartóztattak. A „Traian” sportegylet vezetősége ma délelőtti rendkívüli gyűlést tartott, amelyen a vezetőség több tagja benyújtotta lemondását. Hír szerint Tighina polgármestere, aki egyébként a „Traian” egyesület elnöke, szintén lemond. A zsidó lakosság körében nagy izgalom uralkodik.

Több mint kétezer katolikus hívő zarándokolt Aradról a radnai Mária-kegyhelyre

Radna—Máriaradna. (Az Aradi Közlöny kiküldött tudósítójától). Talán évek óta nem nyilvánult meg olyan nagyfokú érdeklődés a Radna—Máriaradnai zarándoklat iránt, mint ez esztendőben. Az aradi minorita szerzetesrend szeptember 12-én, vasárnap gyűjtötte össze az aradi hívőket, hogy Mária névnapján zarándokoljanak el az ország határain túl is jól ismert kegyhelyre.

Vasárnap reggel 6-kor indult az első villamos különvonat, amelynek elindulása után 10 perces időközökben gördültek ki az aradi villamosvasút állomásáról a zarándokokat szállító különvonatok. Négy villamos-különvonat és a CFR-különvonat több mint kétezer hívőt szállított Aradról a Mária-kegyhelyre és — hála a villamosvasút igazgatóság körültekintő figyelmének — sehol semmi fennakadás nem történt.

Ragyogó napsütésben reggel 8 óra tájban érkezett meg az első különvonat Radna—Máriaradnára. Az első vonat utasai lengő templomi zászlókkal és zengő Mária-énekekkel fogadták a következő vonatot, amely az első zarándokcsoport érkezése után 10 perccel gördült be az állomásra. A Mária-zarándokok ezután négyes sorokban, Mária-énekek zengése mellett vonultak fel a domboldalon levő kegytemplomba, ahol fél 9 óra-kor szentmisét mondott dr. Lakatos Ottó aradi plébános, a zarándokok vezetője. A templomot zsúfolásig töltötte meg a hívők serege, amely buzgón imádkozott a bucsu-kegyelmek elnyeréséért. Timisoara—Temesvárról csaknem 800 ember érkezett. A környékbeli falvak népe festői népviseletben, Mária-zászlókkal vett részt a zarándoklaton. Aradról mintegy 180-an gyalog indultak el a Radna—Máriaradnai kegyhelyre. Szombaton hajnalban, miután a minorita templomban szentmisét hallgattak, indultak el a több mint 30 kilométeres útra. A gyalogos zarándokok csoportja Bogdán Virgil teológus vezetésével még az esti órákban megérkezett a Mária-templomba. A környékbeli falvak népe ünneplő ruhában szintén gyalogosan jött el, hogy Mária nevénapját méltóképpen ünnepelhessék meg a kegyhelyen.

A több ezer főnyi zarándoktömeg délelőtti 10 órakor indult a templomból a keresztútra. Megkapó látvány volt a domboldalon kanyargó uton a hófehér zászlókkal, égő gyertyákkal vonuló tömeg, amely szüntelenül imádkozott.

A keresztút végén a káivárián levő szabadtéri beszékről mondott szárnyaló beszédet Szalay Albert minorita szerzetes. Délután fél 4 órakor folytatódott a radnai zarándoklat napirendje. A Mária-szobornál imádkozott a zarándokok tömege és az ájtatosság után rövid szentbeszédet mondott Oláh Ferenc minorita páter. Fél öt órakor a templomban került sor a kegyhelyen vásárolt kegytárgyak megáldására. Az áhítatos tömeg zengő ének-szóval vett bucsut a csodatevő kegyképtől.

Délután 5 óra után 10 perces időközökben indultak vissza a villamos különvonatok Aradra. A gyalogos zarándokok, akik az állomásig kísérték ki a zarándoktömeget, Mária-énekek dalolása közben bucsuztak el a bucsusok vonatától. Aradon ima és énekszó mellett, égő gyertyákkal vonultak be a bucsusok. A plébánia-templomban dr. Lakatos Ottó ünnepélyes külsőségek között mondott litániát. Este 9 órakor ért véget a zarándoklat, amelyet szentségáldással fejeztek be.

Hétfőn a kora reggeli órákban indult el a Mária kegyhelyről az aradi zarándokok gyalogos csoportja. A zarándokok este nyolc órakor érkeztek meg Aradra és a késő esti órákban a plébánia-templomban litánián vettek részt. (A. J.)

Kína eljuttatta Japán elleni panaszát a Népszövetséghez

— Japán hajlandó engedni a közvetítésnek —

Sanghaiból jelentik: (Rador). Tegnap volt egy hónapja, hogy kitört a japán—kinai konfliktus. A japán főhadiszállás napiparancsot adott ki, amelyben rámutat a nap jelentőségére és arra, hogy a kínaiak erősen védik állásaikat és olyan ellenállást fejtenek ki, hogy arra a japán hadvezetőség nem is gondolt.

Wellington Coo kínai fődelegátus kormánya nevében Avenol népszövetségi főtthkárnak közleményt juttatott el, amelyben kéri a népszövetségi alapokmány 10., 11. és 17-ik cikkelyének alkalmazását. Kéri továbbá, hogy a népszövetségi tanács foglalkozzék azzal a kérdéssel, hogy milyen eszközök lennének alkalmasak és szükségesek a Japán által teremtett távolkeleti helyzet tisztázására. Kormánya megbízásából kéri még, hogy a Népszövetség vegye tudomásul azt a tényt, hogy Japán megtámadta Kínát, az ellenségeskedéseket Japán tovább folytatja

és e támadások további megakadályozására alkalmazni kell az alapokmány 10. cikkelyét.

A támadással teremtett helyzet megköveteli még a másik két cikkely alkalmazását is. Súlyos vádakat tartalmaz a közlemény Japán ellen és azzal vádolja a japán hadvezetőket, hogy bombázzák a vöröskeresztes intézményeket és a polgári lakosságot.

A „Jour” genfi tudósítója megbízható forrásból arról értesül, hogy Németország felajánlotta közvetítő szerepét a japán és a kínai kormányok között.

A Daily Express szerint Kavagoe tengernagy, japán tengerészeti miniszter kijelentette, hogy Japán esetleg nem utasítaná vissza a Kínával való

Ujból cáfolják a kormány lemondásának hírért

Bucurestiből jelentik: A Viitorul mai számában a következő tartalmu cikk jelent meg:

— „Egyes lapok azokról a nyilatkozatokról adnak hírt, amelyet állítólag a kormány több tagja adott volna az ország különböző részeiben történt látogatásuk alkalmából. Ezek a lapjelentések, illetve nyilatkozatok, amelyek a kormány közeli távozásáról beszélnek, a fantázia birodalmába tartoznak. Az utóbbi időben valósággal elárasztották a sajtót a kormány lemondásának hírével és megindultak a találgatások a következő kormányt illetően.

Felhatárolást kaptunk ezeknek a híreknek a leghatározottabb formában való megcáfolására. A kormánynak egyetlen tagja sem tett olyan nyilatkozatot, mint amilyent nekik tulajdonítanak. Egyébként azok a látogatások, amelyeket egyes kormányfőférfiak az ország különböző részeiben tesznek, nem politikai természetűek és csupán arra szolgálnak, hogy a miniszterek a helyszínén tudják meg a lakosság panaszait és kívánságait.

viszály elintézését célzó együttműködési ajánlatot ugyanazoknak a hatalmaknak, amelyek 1932-ben az ellenségeskedések megszüntetése körül segédkeztek. Ezek a hatalmak: az Egyesült Államok, Anglia, Franciaország és Olaszország voltak.

A kínai haderők általános visszavonulását határozta el a kínai hadvezetőség. A visszavonulás meg is kezdődött. A visszavonulás célja: 1. Hogy kivonják a kínai csapatokat a japán hadihajók tüzvonalából. 2. Meghosszabbítsák a japán haderő arcvonalát és megnehezítsék a japán csapatok partraszállítását és végül elkerüljék, hogy a japánok nagyobbarányú csapatösszevonásokat végezzenek.

Ujabb hat hónapra meghosszabbították a cenzurát és az ostromállapotot

Bucurestiből jelentik: A Monitorul Oficial mai száma közli a cenzura és az ostromállapot újabb meghosszabbításáról szóló rendeletet. Ebből a rendeletből kitűnik, hogy az ostromállapot és a cenzura az 1933. december 30-án aláírt és 1934. márciusában jóváhagyott királyi dekrétummal született meg, amely azután 1935. szeptemberében, 1936-ban és 1937. március 15-én hat-hat hónappal meghosszabbították. A ostromállapotot és cenzurát most újabb hat hónappal hosszabbították meg és azok a kivételes rendelkezések az 1933. december 30-án kelt minisztertanácsi jegyzőkönyvben szereplő helységekre vonatkoznak.

Lezuhant egy katonai repülőgép

— Három halott —

Constanța-ból jelentik: Tegnap reggel két Potez-rendszerű repülőgép, amelyen 54 pilótát képeznek ki, felszállt a levegőbe. Az egyik gépet Baltaneanu pilótahadnagy vezette. Alimanescu, a repülőter parancsnoka szerepelt mint megfigyelő, a rádiókészülékkel pedig Chirtoan rádiótiszt foglalt helyet. Ötven méteres magasságban a repülőgép egyensúlyát veszítve a földre zuhant és összetört. Alimanescu, Baltaneanu és Negoescu pilóták szörnyethaltak, másik két pilóta pedig súlyos sérüléseket szenvedett.

Fizessen elő az „Aradi Közlöny”-re!

Egy óra	=	70.—
Negyedévre	=	210.—
Félévre	=	420.—
Egy évre	Let	840.—
Külföldre havonta	50.—	Let, jel több.

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda Bul. Regele
Eiökkiadóhivatal Bul. Regina Maria 10.

Az AMEFA kalandja Petrosani—Petrozsényben

Három órával a meccs befejezése után tudta csak elhagyni a körülzárt futballpályát az aradi csapat

Példátlan sportbotrány a Jiul—Zsilvölgyében — Szabó Miklós nyilatkozata

Sportkörökben szélteben-hosszában tárgyalják azt a példátlan sportbotrányt, amely Petrosani—Petrozsényben az AMEFA—Jiul-mérkőzés után lezajlott és amelynek szenvedő hőse a munkáscsapat volt.

A Jiul közönsége, amely a csapat sorozatos balsikerei következtében megilletően felpaprikázva várta a mérkőzést, sehogy sem tudott belenyugodni abba, hogy a honi csapat újból vereséggel szenvedjen. Az első félidőben szerzett gól még csak növelte a közönség győzelmi-vágyát és amikor a második félidőben a játék megfordult és az aradi csapat kerekedett felül, a bíró gyengesége következtében elfajult játék végzetével körülvette a pályát és nem akart szabad utat engedni az AMEFA játékosainak és a bírónak.

Alkalmunk volt beszélgetést folytatni Kertész Gyulával, az AMEFA népszerű trénerével, aki részletesen ismertette a Petrosani—petrozsényi „esetet”:

— A mérkőzés második félidejében csapatunk nagy fölénybe került és ekkor a Jiul egyes játékosai embertelenül kemény játékba fogtak. Különösen a két hátvéd, a balfedezet és Bulik jártak elől „jó példával.” Bulik már négyszer bokánrugta Kovácsot, ami a higgadt hátvédet is kihozta sodrából és hiába figyelmeztettem, hogy ne torolja meg Bulik alattomoságait, mert esetleg a győzelmet okozhatja, mintegy nyolc perccel a befejezés előtt mégis visszaadta a kölcsönt a Petrosani—petrozsényi centernek, akit gyomorszájon talált el és akit kivitték a pályáról. Bulik sérülése szerencsére nem komoly és este már a városban sétált. A másik eset akkor történt, midőn egy szabályos gólt (a harmadikat) értünk el, sőt mondhatnám a meccs legszébb gólját: Cucula remekül verekszi át magát a védőkön és bár hátulról rugják, ráncigálják, mégis lefut, mintegy 10 méterről éles lövést küld, amelyet a kapus csak öklözni tud, de Batrin jól érkezik és a kapáslövés védehetetlen. A bíró először gól ad, de a közönség fenyegető magatartására visszavonja ítéletét és szabadrugást ítél az AMEFA ellen. A Jiul kapusa ugyanis, amidőn kiöklözte Cucula lövését és Batrin a hálóba lötte a labdát, a szélső lábára vetette magát, úgy hogy felszakadt a homlokán a bőr. Emmerichet is elszállították, de az ő sérülése — amelynek egyébként saját maga volt az okozója — sem súlyos.

— Amint a meccsnek vége volt, a közönség olyan fenyegető magatartást tanusított, hogy csak nagy ügyel-bajjal — közápor közepe — tudtunk az öltözőbe jutni, ahol gyorsan felöltöztünk a csapat. Ekkorra azonban már a fanatikus közönség benyomta az öltöző közelében levő oldalkaput és a helyzet kezdett válságos lenni. Szerencsére az utolsó pillanatban megérkeztek a csendőrök, akik a hatalmas kövekkel felfegyverzett fanatikus drukkerket kiszorították a pálya közeléből a mellékutcákba, de ezek kitartottak, úgy hogy a pályát elhagynunk lehetetlen volt.

A csendőrök tanácsára úgy határoztunk azután, hogy gépkocsikkal Surduc—Szurdukon keresztül hagyjuk el Petrosani—Petrozsényt és így is történt. Este 9 óra előtt a pályához rendelt gépkocsikon kerülőúton szökünk meg a reánk várakozó drukkerék kövei elől és Vulcan—Vulkánban szálltunk vonatra, amelyet épphogy elértünk. A Petrosani—petrozsényi szállodában levő holmikát egy aradi szurkoló szállítottatta ki az ugyancsak csendőrileg megerősített állomásra és ilyen izgalmas kalandok után tudunk azután elutazni.

Szabó Miklós, az AMEFA elnöke, aki maga is elkísérte csapatát az első bajnoki mérkőzésre, a maga részéről az Aradi Közlöny munkatársának a következőket mondta:

— Valóban megfelel a tényeknek, hogy első mérkőzésünk meglehetősen durva lefolyású volt, azonban tárgyilagosan azt is megállapíthatjuk, hogy a durvaságok kezdeményezője a Jiul csapata volt, amelyet vezetősége számtalanszor játékok közben intett óvatosságra. Miután a bíró erélytelensége folytán a faultokat nem torolta meg, játékosaink — szokásuktól eltérően — hasonló játékba fogtak. A kiméletlen, emberre menő játék ellenére győztünk és ennek tudható be a mérkőzés

utáni botrány-sorozat A közönség fenyegetően lépett fel az AMEFA-val szemben, azonban úgy a Jiul vezetősége, mint a játékosok és a hatósági vezetők, valamint a karhatalom irányítói energikus közbelépésének eredményeképpen egyetlen játékosunkat sem érte bántódás. A Jiul vezetősége a maga részéről teljes mértékben elítélte a csőcselék magatartását és mindent megtettek a botrány elsímitása érdekében, ami végül is a közbelépésükre sikerült. Így tehát le kell szögezni, hogy úgy a Jiul vezetősége, mint játékosai legsportszerűbben keltek védelmükre. Egyébként a már ismert módon, kerülővel jöttünk haza két nehezen keregett, de megérdemelt ponttal és a mérkőzés kinos epilógusának emlékével.

A nyilatkozatokhoz kommentár nem szükséges, szolgáljon az első bajnoki mérkőzés története a jól sikerült új divíziós rendszer dicséretéül.

Bíróság elé kerül Stelian Popescu és Petrescu alezredes konfliktusának ügye

Az alezredes bejelentette, hogy a sajtótámadások miatt a bírósághoz fordul elégtételért — Goga és Cuza esete a kiábrándult szászokkal —

Bucurestiből jelentik: Emlékezetes, hogy Petrescu tartalékos alezredes, radikális parasztpárti képviselő interpellációt jelentett be a patriarkának tulajdonított bizonyos sajtónyilatkozattal kapcsolatban. A kamara előkéségéhez intézett interpellációs kérés szövegének közzététele után

a jobboldali lapok éles támadásokat intéztek Petrescu ellen, aki különben a Resita-üzemek egyik igazgatója.

Többek között zsidó kapcsolatokkal vádolták meg és sűrűn emlegették Max Auschnitt nevét is vele kapcsolatban.

Az ügyből heves sajtóharc fejlődött ki az „Universul” és a demokrata „Lumea Românească” című fővárosi lap között, amely egyfelől védelemben vette Petrescu képviselőt, másfelől szokatlanul éles hangon irt cikksorozatot kezdett közölni az Universul főszerkesztője, Stelian Popescu ellen.

Most Petrescu alezredes levelet közöl fővárosi lapokban és

erélyesen tiltakozik az ellen a vád ellen, mintha idegen érdekek szolgálatában jelentette volna be interpellációját.

Hangoztatja, hogy a legteljesebb tisztelettel viseltetik az egyház iránt s mindössze azt a kivánságát fejezte ki, hogy „az egyház maradjon meg a keresztény és erkölcsi nevelés határai között, tehát kívül minden politizáláson”. Leikiismeretét soha nem bocsátotta áruba, ellenben

kitart rendületlenül demokratikus elvel mellett. Bejelenti, hogy az őt ért támadásokért az igazságszolgáltatás előtt keres elégtételt.

A továbbiakban elismeri, hogy személyileg támogatja a „Lumea Românească”-t, amelyet keresztények irnak és irányítanak, segítséget nyújtott a lap tisztogató munkájához. Meg van ugyanis győződve arról, hogy

1) a lap — román érdekek vonalán állva — nem fogad el utasításokat egyetlen idegen állam követségétől sem, s hogy 2) a lapnak nincsenek kapcsolatai a nagytőkével és a nagyiparral.

25 éven keresztül szenvedett reumában

Mintha nem is lennének karjai

25 évvel ezelőtt érezte ez az ur az első reumatikus fájdalmat; azóta betegsége rosszabbodott és végül már karjait sem tudta mozgatni. Mégis meggyógyult — olvassa alanti levelet és megtudja, hogyan szabadult meg fájdalmaitól:

„Ezelőtt 25 évvel gyönge reumatikus fájdalmakat éreztem karomban és vállamban. Néhány évvel később állapotom rosszabbra fordult és lumbagot is kaptam. A krízisek mind gyakoribbak, a fájdalmak karaimban és csípőmben mind erősebbek lettek. Nem tudtam karjaimat mozgatni, még csak egy pohár vizet sem tudtam felemelni. Ezelőtt 12 hónappal vásároltam egy üveg Sels Kruschen-t és amikor elfogyott, abban a kellemes meglepetésben volt részem, hogy kis javulást állapíthattam meg. Újabb üveget vásároltam és amikor ezzel is végeztem, a fájdalmak teljesen eltűntek és azóta, nem is tértek vissza.” T. R.

Ha láthatná a mikroszkop alatt a hugasav kristályait, amelyek élesek, mint a kés, azonnal megértene, miért okoznak olyan elviselhetetlen fájdalmakat. Kruschen letompítja a kristályok éles hegyeit, azután teljesen feloldja azokat.

Kapható gyógyszerárakban és drogériákban. Nagy üveg 90 lei, kis üveg 65 lei.

Végül hangoztatja, hogy a lapot ellenfelei, bármilyen eszközöket használnak is, nem fogják tudni leszerelni, hadjáratának abbahagyására kényszeríteni.

Itt írjuk meg, hogy az emlékezetes brasov—brassói választások után, amelyek alapján, mint ismeretes, a többi kisebbségek között a szászok sem kaptak képviselőt a brasov—brassói városházán, a szász népközösség nevében dr. Helmut Wolff tartományi elnök és dr. Wilhelm Klein a népközösség jogtanácsosa a szász mozgalmak hivatalos lapjaiban a „Siebenbürgisch-Deutsches-Tageblatt”-ban és a „Süd-Ost”-ban

nyílt levelekkel fordultak Tătărescu miniszterelnökhöz, továbbá a jelentősebb ellenlékji pártvezérekhez.

Főleg természetesen Goga Octavianhoz és Cuzához, mint a nemzeti keresztény párt elnökeihez fordultak és hangsúlyozták, hogy a kampóskereszt a román párt, mint a szász párt mindent átfogó szimbólikus jele és ennek a szimbólumnak jegyében

elvárják, hogy a két pártelnök sürgősen interveniálni fog a szászok érdekében.

Ez a nyílt levél, mintegy hónappal ezelőtt jelent meg a lapokban és arra még eddig semmi válasz sem érkezett.

A szász népközösség csalódását egyik legutóbbi Sibiu—nagysebeni népgyűlésen a nyilvánosság előtt kifejezésre is juttatták a vezérek. Hatalmas szónoklatban ismertette a legutóbbi népgyűlésen dr. Walter Helmut, a transilvaniai szász népközösség fiatal tartományi vezetője a brasov—brassói választás előzményeit, mikor bejelentette, hogy

a népközösség nyílt levelére semmi választ sem kapott a román jobboldali pártoktól.

együttal le is vonta ennél a nemtörődömségnél a következményeit is az ittlő szászokra nézve.

— Ugy látszik,

nincsen mit várjon a transilvaniai szászok a kampóskeresztes pártoktól sem

és ezért az ittlő szászok csak saját erejükben bizakodhatnak.

JÖN !!

Az izgalom és humor szenzációs filmje!

SELECT!

Sherlock Holmes

Főszereplői: HANS ALBERS, HEINZ RÜHMANN, HANSI KNOTECK.

SELECT 5, 7¼ és 9¼ órákor Helyárak 14, 20 és 26 lei.

Nászut féláron

Ágay Irén, Erdélyi Mici, Verebes Ernő, Kabos Gyula, Dénes György.

HIREK

**Az Aradi Közlöny
automata-telefonszámai:**

Szerkesztőség 20-14
Kiadóhivatal... .. 11-51

Az új 50 leies

Néhány nap múlva új vendégünk érkezik. Általános érdeklődés közepette. E „vendégnek” kivétel nélkül hozsannázva nyitunk ajtót, azaz zsebet; a látogató kellemes, csengő hangú, rokonszenves megjelenésű, mert — az új nikkel ötvenleies ércpénz, amit az alábbiakban mutathatunk be olvasóinknak:

Az új pénz szép kiállítású, sőt fenntartás nélkül is megállapítható: művészi külsejű érem. Hogy úgy mondjuk nemcsak zsebbe — hanem szemrevéltó is ... Művészi külsejét I. Jalea neves román képzőművésznek köszönheti. Az ércpénz egyik oldalát Öfelsége, H. Carol király profil-arc képe díszíti. A királyi gárda egyenruhájában, egyensapka nélkül öröklötte meg a művész, akinek neve látható a pénz bal karimájánál. A pénz felirata — magyar fordításban — a következőképpen hangzik: „II. Carol Király a Románok Királya”. A pénz tulsó oldalán az ország címere látható. Tölgyfakoszorú öleli át a cimert alját. Baloldalon az 50-es szám jelzi a pénz-darab értékét; a cimert baloldalon a „lei” szó áll jellegzetes betűvel, dombornyomással. A karima aljánál, a cimert csúcánál az 1937-es évszám jelzi a kibocsátási évet.

Megjegyezni óhajtjuk, hogy a mindenképpen tetszetős pénzdarab — annak ellenére, hogy nem mindenkihez vonzódk egyformán — a mágnes iránt erős vonzalmat érez. És hangja tiszta, nem cseng hamisan ...

— **IDÓPROGNÓZIS.** Az **Institutul Meteorologic Central** jelentése szerint a hőmérséklet csökkenése és az egész országban eső várható.

— **București-i utazási kedvezmény.** Bucurestiből jelentik: Szeptember 10-én ünnepélyes keretek között nyit meg a fővárosban a rózs- és kaktuszkiállítás. A sajtóban olyan hírek terjedtek el, hogy a CFR vezérigazgatósága ebből az alkalomból 50 százalékos utazási kedvezményt nyújt. Most az államvasutak vezérigazgatósága újabb rendelkezést adott ki, amely szerint ez az 50 százalékos utazási kedvezmény csak abban az esetben vehető igénybe, ha legalább 20 látogató utazik egy-egy csoportban.

— **Kieli bankár tragikus halála Giurgiuban.** Giurgiuból jelentik: Tegnap délelőtt a „Viena” nevű hajón a Ramadan kikötőbe érkezett Richard Nimayer kieli bankigazgató. A vánvizsgálat során, amikor a bankigazgató egyik bőröndjét kinyitotta, hirtelen szívéhez kapott, összeesett és meghalt. A tragikus véget ért bankigazgató haláláról nyomban értesítették a bucaresti-i német követséget, ahonnan pedig Richard Nimayer Kielben élő családtagjaival közölték a lesújtó gyász hírt. A német bankigazgató holttestét a giurgiu-i Regina Maria-kórházba szállították, ahonnan bebalzsamozás után Kisebe viszik.

— **Három évi szabadságra küldik a tüdőbeteg tisztviselőket.** Bucurestiből jelentik: Az egészségügyi minisztérium a főváros vezetéséhez körrendeletet küldött, amelyben szigorú utasítást ad arra, hogy az újonnan kinevezett tisztviselők orvosi bizonyítványt mutassanak fel. A tuberkulózis tisztviselőket, ha szolgálati idejük az 1 évet elérte, 3 évi betegszabadságra küldik, erre az időre a teljes fizetést folyósítják.

— **Utazási kedvezmények Satumare-Szatmárra.** Bucurestiből jelentik: Az államvasutak vezérigazgatósága 50 százalékos menetdíjkedvezményt biztosít mindazoknak, akik a Satumare-Szatmári kiállításra mehetnek.

— **Az ügyészségre kísérték a gyermekgyilkos aradi anyát.** Ma délelőtt a szülészeti klinikáról az aradi rendőrségre szállították Vician Erzsébet háztartásbeli alkalmazottat, aki — mint megírtuk — néhány nappal ezelőtt 9 hónapos gyermekét a Muresba ölte. A gyermekgyilkos anya melligyladást kapott és emiatt rendőri felügyelet mellett a szülészeti klinikán ápolták, ahonnan ma délelőtt gyógyultán hagyta el az intézetet. Vician Erzsébet egyébként ismét másállapotban van. A 28 éves cselédeleánynak ez lesz a negyedik gyermeke. Vician Erzsébetet a déli órákban az ügyészségre kísérték.

— **Jugoszláviai magyar lapszerkesztő félév-százados jubileuma.** Havas Károly, a Szabadkán megjelenő „Napló” szerkesztője 50 éves újságírói jubileumát ünnepelte. Havas Károlyt a közismert és kitűnő szerkesztőt jelentős évfordulója alkalmával újságíró kartársai mindenünnen felkeresték szerencsekívánataikkal és a félév-százados munkásságot példaképpen állították a fiatalabb generáció elé. Havas Károly szerkesztői hivatásának élt az 50 év alatt és él ma is, amikor csakugy, mint fél évszázaddal ezelőtt, frissen és fiatalosan szerkeszti a nagy népszerűségnek örvendő „Napló”-t.

SEBES ILY

külföldről hazaérkezett, a tanítást október 1-én megkezdi. 4946

TESTKULTURA
minden kornak, minden fokozatnak.

A beiratkozások e hó 16-án megkezdődnek d. e. 11-1-ig, d. u. 4-6-ig a zsidó iskola tornatermében

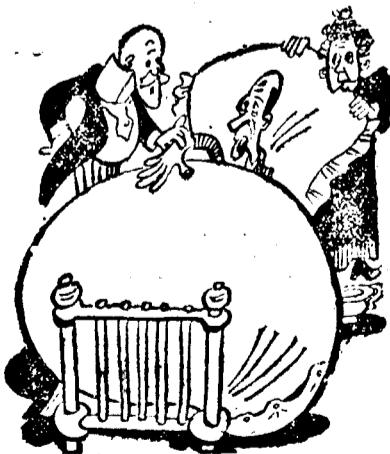
— **Nyirő József „Julia szépleány”-a a budapesti Operában.** Budapestről jelentik: Ottó Ferenc, 32 éves gödöllői zeneszerző megzenésítette Nyirő József, a kiváló ardeali író „Julia szépleány” című drámáját, a zenedrámát benyújtotta az Operaházhoz és Márkus igazgató megígérte, hogy a darabot már az idei szezonn első felében bemutatja. Ottó Ferenc kijelentette, hogy legújabbán Nyirő egy másik művéből, az „Uz Bence” című regényből ír operát.

Hosszunap előtt

Szerdán, szeptember 15-én ünnepli a világ zsidósága az Engesztelés ünnepét (Jom-Kipur.) Az egyházi ünnep kedden este köszönt be s ez alkalommal az aradi zsidó templomokban este 7 órakor kezdődik az ünnepi istentisztelet. Az Engesztelés ünnepé vagy a Hosszu-nap, a zsidóság legnagyobb és legszentebb ünnepe, amelyet áhítatos imába merülve, a legszigorúbb böjttel töltenek el. Szerdán az ortodox templomban reggel 6 órakor, a neolog zsidó templomban, valamint a nyári színházban berendezett póttemplomban reggel 8 órakor kezdődik az ünnepnap folyamatos istentisztelet, míg a délutáni ima egynegyed 6 órakor kezdődik.

— **Meghalt Masznyik Dániel Ghioroc-gyoroki gyógyszerész.** Ghioroc-Gyorokról jelentik: Szombaton este hosszú szenvedés után elhunyt Masznyik Dániel helybeli gyógyszerész. Masznyik Dániel közkedveit polgára volt Podgoria-Hegyaljának A szolnokmegyei Tiszaföldvár községben született, ahol édesapja evangélikus pap volt. Tanulmányainak elvégzése után mint gyógyszerész mindiárt Ghioroc-Gyorokra került. Hét gyermeket nevelt fel. Nyolc évvel ezelőtt szélhűdés érte a tevékeny és szorgalmas gyógyszerészt, azóta nem mozdult ki lakásáról. Hétfőn délután volt a temetése az egész község mély részvétele mellett. Szilágyi Lajos Páncota-pankoti református lelkész végezte a temetési szertartást. Wesmás Károly, Ghioroc-gyoroki református lelkész, az elhunyt veje, néhai Masznyik Dániel Magyarországon élő öt gyermeke nevében búcsúztatta az elhunytat, könnyekig meghatva a temetésen megjelenteket.

Gyógymód

— Önnek jóval kevesebbet kell dohányoznia ...

— De doktor ur, hiszen én nem dohányzom ... !

— Ugy? — Hát ez akkor mindent megmagyaráz ... ! Holnapról kezdve szivaroznia kell, édes barátom ... ! !

— **Eljegyzés.** Goldstein Csöppi (Petroșani) dr. Háber László jegyesek. (Minden külön értesítés helyett).

Boros Imre (Ghioroc) és Oszváth Dezső (Arad) 12-én tartották eljegyzésüket. (Minden külön értesítés helyett).

— **Lelkészi áthelyezések a római katolikus egyházmegyében.** Pacha Agoston dr. megyéspüspök több segédlelkészi áthelyezést eszközölt. Janisch Dezső Caransebeș-karánsebesi és Benz János Sf. Ana-szentannai káplánokat Resița-Resicára és Kauschitz Antal Resița-resicai káplánt Sf. Ana-Szentannára helyezték. Az újmisések beosztását illetően a jövő héten dönt a megyéspüspör.

— **Juhnyájba gázolt a vonat.** Vasárnap délután 6 óra tájban, amikor az Arad-Brad között közlekedő 3767-es gyorsmotor a Rapsig-Repszeg mellett, az 56-os kilométerköz közelében levő vasúti átjáróhoz érkezett, a motorvezető észrevette, hogy a sínpáron több elgázolt juh szétszaggatott teteme fekszik. A motoros vezetője nyomban leállította a szerelvényt és az esetről értesítette a vasúti hatóságokat, valamint a csendőrséget is, ahonnan bizottság szállt ki a helyszínre, melynek során kihallgatták Olariu Ioan pásztor, aki elmondta, hogy a 3266-os Arad-Brad között közlekedő személyvonat belefutott a sínpáron keresztül haladó juhnyájba és abból 28 állatot haláragázolt. A közlekedési baleset ügyében a csendőrség a vasúti hatóságokkal karöltve folytatja a vizsgálatot, amek megállapítására, hogy a gázolást kiterhel a felelősség.

— **Radványi dentist hazaérkezett, újból rendel.**

Hosszunapra mécsest

Zabb Stefan utódánál

vegyen, Str. Eminescu kl. Garantiáltan 24 óráig ég, füst- és szagmentes.

— **Német gyárak furcsa körlevele magyart textilkereskedőkhöz.** Budapestről jelentik: Több budapesti kereskedő, aki német gyáraktól vásárol, az utóbbi időben feltűnő hangú körlevelet kapott. A körlevélben a német gyárosok kérik, hogy az árut jogfentartással adják el és az addig az ő tulajdonuk, ameddig az áru ellenértéke nem folyt be. Ezenkívül előírják a körlevelekben, hogy a vevő tartozik gondoskodni arról, hogy az árut „megfelelő” vevőknek adják el. Azok a kereskedők, akik ilyen körlevelet kaptak, textilkereskedők voltak és értesülésünk szerint visszaküldték az árut a német gyárosnak, azzal a megjegyzéssel, hogy textilárut jogfentartással vásárolni nem szokás, üzletük ellenőrzését pedig néhány száz pengő áru vásárlása miatt nem hajlandók engedni a német gyárosnak, minthogy arra sem hajlandók, hogy eladási rendszerüket a német előírásokhoz alkalmazkassák.

— **Iskolakönyvek Kerpénél ismét kaphatók.**

— **Korcsmai „csendélet” a külvárosban.** Sulyos kimenetelű verekezés ügyében indított nyomozást az aradi központi rendőrség bűnügyi osztálya. Julan Ioan aradi vasöntő Costea Stefan nevű barátjával az Aurel Vlaicu-uton levő lakása felől a város felé igyekezett. Utjuk a víztorony mellett, a vasúti munkások klubja előtt vezetett el. Costea bement a helyiségbe, míg társa az ajtóban várakozott barátjára. Rövid idő múlva megjelent az ajtóban Grigorescu Ioan, aki — Julan szerint — minden ok nélkül megtámadta őt és egy bottal ütlegelni kezdte. Julan menekülni igyekezett és eközben az egyik sínpáron megbolt és oly szerencsétlenül esett el, hogy lábát törte. A sulyosan sérült embert a kórházba szállították és ott kihallgatta a rendőrség. Julan vallomásaiban azt hangoztatta, hogy támadója, miután már lábát törte, még akkor is ütlegelte. A verekezés ügyében megindult az eljárás.

— **Ha belel el vannak dugulva és gyomra rossz, úgy folyamodjék azonnal a természetes „Ferenc József” keserűvízhez, mert ez már csekély, alig egy pohárnyi mennyiségben is gyóssan, biztosan és mindig kilemesen kitisztítja az emésztés utait s jó étvágyat és friss közérzetet teremt. Az orvosok ajánlják.**

— **A „Consum” legújabb száma rendkívül érdekes tartalommal jelent meg.** Főbb cikkein kívül ismerteti a Consum legújabb száma a legfrissebb vállalati tranzakciókat, új alapításokat, közszállításokat, fizetési képtelenségeket. Kérjen mutatványszámot a kiadóhivatalok: Cluj-Kolozsvár, Postaiok 127.

Dr. Olosz Lajos református egyházmegyei gondnokot 23-án iktatják be új egyházi tisztségébe

Pár héttel ezelőtt megírtuk, hogy a tragikus hirtelenséggel elhunyt Fráter Emil volt képviselő, ref. egyházmegyei gondnok helyére a Salonta—szalontai egyházmegyéhez tartozó gyülekezetek a bizalom példás megnyilatkozása mellett dr. Olosz Lajos Chişineu-Criş—kisjenői ügyvédet, a jeles költőt választották meg. Ez a bizalom méltán érte dr. Olosz Lajost, aki eddigi tevékenységével is bebizonyította, hogy egyháza és népe érdekében önfeláldozóan tevékenykedik. Az új gondnok ünnepélyes beiktatására szeptember 23-án, délelőtt tartandó egyházmegyei közgyűlésen kerül sor. Ugyanakkor fogja tárgyalni a bíróság a Salonta—szalontai presbiteriumnak a lelkész-csere ügyében hozott határozata ellen beadott fellebbezést is.

Önkéntes-jelöltek figyelmébe!

A nemzetvédelmi miniszterium az érdekelt tudomására hozza, hogy az 1938-ik évben szolgáló önkéntes ifjak, akik az ez év március—juniában álltak sorozásra és nem kérték az önkéntességi jogot, haladéktalanul adják be kérvényeiket. A kérvényeket ajánlott levélben, vagy személyesen is beküldhetik az illetékes hadkiegészítő parancsnoksághoz október 25-ig bezárólag. Ezen időpont után érkezett kérvényeket nem veszik figyelembe.

A felülbélyegzett kérvényhez csatolni kell az iskolai vég bizonyítványt, vagy diplomát. Ezenkívül egy bizonyítványt, melyből kitűnik, hogy katonai előképző gyakorlaton részt vett és nem hiányzott 12 esetenél többször a kiképzésről. Csatolni kell egy saját kézzel írt nyilatkozatot, amelyből kitűnik, hogy a katonai szolgálatra jelentkező nem volt jogerősen elítélve olyan bűntettekért, amiért nem teljesíthet katonai szolgálatot. Mindazok, akik hamis adatokat terjesztenek a hadkiegészítő parancsnoksághoz, elvesztik önkéntességi jogukat.

A teológusok, akiket ideiglenesen felmentettek, abban az esetben az önkéntességi jog elvesztésével kötelesek katonai kötelezettségeiknek eleget tenni, ha 27 éves korukig nem végezték el teológiai tanulmányukat.

Azok az ifjak, akik a katonai előkészítő gyakorlatokról 12 esetben hiányoztak, ugyancsak elvesztik önkéntességi jogukat.

Akik a fent említett időpontig nem adják be az illetékes hadkiegészítő parancsnoksághoz kérvényeiket, mulasztásukat nem menthetik orvosi bizonyítvánnyal a hadkiegészítő parancsnokság iktató számát, vagy a postai bevételt meg kell őrizni, hogy minden esetben igazolni tudják a kérvény benyújtásának tényét.

— ZURICHI ZARLAT. Páris 15.53, London 21.54 és fél, Newyork 435 és három nyolcad, Milánó 22.90, Amszterdam 239.45 és fél, Berlin 174.60, Prága 15.20, Varsó 82.25, Belgrád 10.00, Bucaresti 3.25.

— Halálozás. Özv. Scherfer Sámuelné, született Kerpel Karolin 54 éves korában Curticin váratlanul meghalt. Temetése hétfőn délután volt Curticin.

Ma reggel 48 éves korában hosszas szenvedés után meghalt Aradon Berohn Kálmán, a Pintér & Co. tükrögyár főtisztviselője. Halálát feleségén kívül kiterjedt rokonság gyászolja. Berohn Kálmán temetése 14-én, kedden délelőtt 11 órakor lesz a régi zsidó temető halottasházából.

— Megtagadta az orosz követség a vízumot a Gyóni Géza hamvalért utazó bizottságnak. Mint ismeretes, Gyóni Géznak, a nagynevű magyar költőnek a szibériai Krasnojarskban nyugodt hamvait szülőföldjére akarják vinni. Az e célból alakult bizottság mindent előkészített már a költő hamvainak hazaszállítására, de a terv elé most elháríthatatlan akadály gördült. A budapesti orosz követség ugyanis nem adta meg a vízumot a két megbízottnak, akik a halott költő hamvainak hazaszállítását vállalták. A vízum megtagadását nem indokolták meg, de valószínűleg azért történt, mert Krasnojarsk a szibériai fővonalon fekszik és a keletre induló csapatszállítások akadályozzák meg, hogy magánosok igénybe vegyék a vonatot.

— Heves bőrvizsketésnél és csalánkiütésnél a gyomor és a béltraktus reggel felkeléskor egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvízzel feltétlenül kitisztítandó! Az orvosok ajánlják.

— MA az alanti gyógyszerárak tartanak éjjeli szolgálatot:

WEISZ, Piata Avram tanca.
Dr. DICK, Str. Mărăşeşti.
JANKA, Bulvardul Regele Ferdinand.

— 18 millió drachmát raboltak a görög Nemzeti Bankból. Athénből jelentik: Az athéni görög Nemzeti Bankba ma éjjel ismeretlen tettesek hatoltak be és a bank pénztárából 18 millió drachmát zsákmányoltak. A betörők a liftaknán át egy kosarat engedtek le a pénztárhelyiség ablakára, az ablakon át a pénztárhelyiségbe jutottak és ott modern fűtőeszközökkel megfűtötték a páncélszekrényt és 18 millió drachmát vettek magukhoz csupa ötezres bankjegyekben, a kiscimleli bankjegyeket pedig otthagyták. A görög Nemzeti Bank az ötezer drachmások két sorozatát a betörés után semmisnek nyilvánította. A nyomozást a rendőrség egész Európára kiterjesztette.

PATAKI iskolában
a tanítás 15-én kezdődik
GRÓF ÉVA vezetésével
Beiratás szept. 9-től 10—1-ig, 4—7-ig.
Str. Consistorului 48 sz. 4790

— Tűzoltó-ünnepség az aradi laktanyában. Impozáns ünnepség ment végbe hétfőn délelőtt az aradi tűzoltólaktanya udvarán, abból az alkalomból, hogy a katonai tűzoltók 1848. szeptember 13-án fölényes győzelmet arattak Dealul-Spirei-nél a törökök felett. Az ünnepségen a meghívott közönségen kívül a katonai és polgári hatóságok fejei is megjelentek: Az ünnepséget Turic Caius görögkeleti esperes és Tanaşoiu C. kapitány, tábori lelkész által pontifikált istentisztelet vezette be, majd Valache Ioan kapitány, a katonai tűzoltóság parancsnoka mondott beszédet, amelyben a nap jelentőségét méltatta. Ezután Coţoiu Romulus dr. polgármester intézett lelkes beszédet a hallgatósághoz. Az ünnepség után a vendégeket hideg büfével vendéglétké meg.

Házörző kobra

Indiában egy angol nő egy szeledített kobrát tartott magánál. Ez a mérges kígyó megmentette urnőjének életét, mert mikor betörő hatolt a lakásba, megmarta a banditát, aki pár perc alatt meghalt.

— Díjmentes nyelvtanfolyamok magántisztviselők és kereskedelmi alkalmazottak részére. A Magántisztviselők és Kereskedelmi Alkalmazottak Szervezete az 1936—37. évben megtartott sikeres és népszerű kurzusokat ez évben is megismétli. A román és német nyelveken kívül könyvelési és levelezési, valamint gépirási kurzusok is lesznek úgy kezdők, mint haladók részére. Megfelelő számú jelentkező esetén francia, angol és gyorsírási kurzusok is lesznek. A tanfolyamok október 1-én kezdődnek. Jelentkezni lehet szeptember 25-ig a szakszervezet Bulv. Regina Maria 18. sz. alatti helyiségében este 8—9 között, vasár- és ünnepnap d. e. 11—1 között.

Leugrott az emeletről egy életunt aradi férfi

Keddre virradó éjsza. 11 óra tájban megrendítő módon akart megválni az élettől Faragó István aradi lakos. Az életunt férfit az állomáshoz vezető Colonel Paulian-uton, a Vulcu-léle házban levő elsőemeleti lakásának ablakából az udvarra vetette magát. Az öngyilkosjelölt az udvar homokos részére zuhant és eszméletlenül terült el a földön. A házbeliek, akik a zuhanás zajára figyelmesek lettek, kislettek az udvarra, ahol felfedezték Faragó öngyilkossági kísérletét, amelyről nyomban értesítették a mentőket, akik a közkórházba szállították a halálba készültöt. Az ügyeletes orvos megvizsgálta Faragót és megállapította, hogy oly szerencsésen esett a földre, hogy mindössze könnyebb természetű zúzódásokat szenvedett. Faragó István öngyilkosságának okáról egyelőre nem adott felvilágosítást.

LEGUJABB SPORT

Összeállították a csehek elleni magyar válogatott keretet

Budapestről jelentik: A csehek elleni válogatott mérkőzésre Dietz dr., magyar szövetségi kapitány összeállította a magyar válogatott keretét, amely a következő:

Kapusok: Sziklai, Háda, Csikós, háttédek: Korányi, Miklósi, Biró, Futó, fedezetek: Magda, Turay, Balogh (Nemzeti), Lázár, Szalay, Dudás, Balogh (Ujpest), csatárok: Sas, Sztancsik, Rökk, Bihari, Zsengeller, Sárosi dr., Székely, Cseh N., Kemény, Kocsis, P. Szabó, Horváth, Aranyai.

Leesett lováról és koponya-alapi törést szenvedett Caba Victor aradi tanár

Megdöbbenő szerencsétlenség érte Caba Victor városszerte ismert aradi tanárt. A rokonszenves fiatal tanárt néhány nappal ezelőtt 1 hónapi fegyvergyakorlatra hívták be ezredéhez, az aradi tüzerekhez. Caba Victor szombaton délelőtt ezredével a Zimand—simándi-ut mentén haladt a gyakorlótér felé. A lóháton haladó Caba Victor trapban haladt százada élén, amikor lóva megugrott s a tanár nagy ivben fejével lezuhant lováról. Mentőautón az aradi közkórházba szállították és az orvosok megállapították, hogy koponya-alapi törést és súlyos agyrázkódást szenvedett. Caba Victort, miután a központi kórházban első segélyben részesítették, a mentőautón a várbán levő katonai kórházba vitték. A szerencsétlenül járt tanár állapota rendkívül súlyos.

ÉRTESETÉS!

Muresianu uccai GARÁZS AUTOBOX, az Unirea Ethyl kékbenzin 208. számú szivattyu állomása, értesíti T. vevőkörét, hogy a STR. MURESIANU ucca új kövezése által, a szivattyu állomás könnyebben megközelíthető.

Élénk érdeklődés a Wiesner—Pethő szeptember 18-iki tánc- és jazz-estje iránt

Sallak Matvó, Piccanis Tula és a két-zongorás Lammert-jazz a műsorban

Szeptember 18-án lesz a Wiesner-táncospár és Pethő Sándor modern tánc és jazz-estje, amely iránt már eddig is élénk érdeklődés nyilvánult meg. Az est műsora olyan változatos és olyan színvonalon áll, hogy az méltán érdemi meg az érdeklődést és bizonyos, hogy a szeptember 18-iki est minden várakozást ki fog elégíteni.

BEROHN KÁLMÁNNÉ, született DEUTSCH IBOLYA úgy a maga, mint leánya BÖSKE és a teljes rokonság nevében fájdalomtól porig sújtottan jelenti, hogy férje, a legodaadóbb hitvestárs, a legmelegebb szívére, a nemességű rokon

Berohn Kálmán

ma reggel hosszas szenvedés után 48 éves korában örökre lehunyt szemét. Temetése 14-ikén, kedden délelőtt 11 órakor lesz a régi zsidótemető halottasházából.

Weisz Mórné szül. Berohn Mária, özv. Gábor Gézané szül. Berohn Lujza, Hirsch Mórné szül. Berohn Böske, Horovitz Jánosné szül. Berohn Ilonka, Berohn Béla és Lajos testvérei, Deutsch Lipót és neje apósa és anyósa, Bányai Zsigmondné—Deutsch Rózsa, Deutsch János és György sógorai.

A PINTÉR & CO. TÜKRÖGYÁR tulajdonosai, tisztviselői, valamint összes alkalmazottai mélyen megrendülten tudatják, hogy érdemes főtisztviselőjük

Berohn Kálmán ur,

a becsületesség, a szorgalom, a puritán jellem mintaképe elhunyt.

Emlékét kegyelettel őrizzük!

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Kisebbségek az iparban

A fenti címmel terjedelmes cikket közöl az ország legtekintélyesebb közgazdasági napilapja, az Argus, amely egy transilvaniai román iparvállalati vezető nyilatkozata kapcsán rávilágít arra, hogy sokszor milyen ferde szemszögből ítélik meg a kisebbségek gazdasági elhelyezkedését. A figyelemreméltó nyilatkozatban az említett iparvállalati vezető főbbek között a következőket mondotta:

— Benünket, transilvaniai vállalkozókat természetesen élénken foglalkoztatnak azok az igaztalan támadások, amelyeket a vállalatunknál lévő személyekkel kapcsolatban ellenünk intéznek. Azzal vádolnak, hogy a transilvaniai gyárakban a román személyzet még mindig kisebbségben van. Ez részben igaz, de csak abban az esetben jelentene veszedelmet, ha még mindig napirenden lenne a román ipari munkások munkanélküliségének kérdése. Ez a probléma azonban már nem létezik. Gazdasági helyzetünk alakulása következtében a román ipar fejlődése ma már valóság és ennek következtében munkanélküliség ma nincs. Sőt éppen a probléma ellenkezőjével kell megküzdeni. Hiányoznak ugyanis szakmunkások, akár románok, akár kisebbségek. Azoknak a vádakkal, amelyekkel illetnek, tehát nincs időszerezése.

— Ha azonban a kérdés másik oldalát is megakarjuk vizsgálni — hangzott tovább a nyilatkozat — megállapíthatjuk, hogy semmiestre sem képzelhető el a kisebbségi személyzet eltávolítása olyan munkakörből, amelyet ismer és amelyre kellő előképzettsége van és főképpen nem pótolhatjuk a kisebbségi személyzetet olyanokkal, akik ezt az előképzettséget még nem nyerték el. Ez egyet jelentene a munka és a termelés rendjének veszélyeztetésével. A transilvaniai iparvállalatok nagyrésze nem most alakult, hanem évtizedekkel ezelőtt és ezekben olyan elemek dolgoznak, akik hosszú esztendőknél át képezték ki magukat. De ha fel is tételeznénk, hogy a transilvaniai kisebbségi személyzetnek elbocsátására kényszerülünk, elképzelhető-e ez a rendszárbély törvényes és emberi szempontból? Kétségtelen, hogy nem. Olyan emberektől, akik mindenben eleget tesznek a román állampolgári kötelezettségeiknek, akik ezen a földön élnek és dolgoznak, nem lehet megvonni a munka és az élet jogát. A jelenlegi helyzetben mindezek az emberek, akik ténylegesen ennek az államnak polgárai, az alkotmány és a törvények értelmében egyenlő jogokkal és kötelezettségekkel, akik itt teljesítik katonai szolgálatot, fizetik az adókat és akiket bármely más országban, ha odamennének, joggal idegeneknek tekintenének. — tehát ezek az emberek mit tehetnének nálunk, ha elbocsátanánk őket azoktól a magánvállalatoktól, amelyeknél évek és évtizedek óta dolgoztak. Az államnál, a megyéknél, vagy községeknél, vagy bármely más közszolgálatnál elhelyezkedni nem tudnak, sőt más magánvállalatnál sem kapnak állást. Az következne tehát be, hogy Transilvaniában tízezer és tízezer becsületes, dolgozó, szorgalmas ember, az éhség és a nyomor áldozata lesz, mert a nemzeti munkavédelmi törvény értelmében és a hatóságok magatartása következtében kisebbségeket nem lehet felvenni még akkor sem, ha olyan szabad állások vannak, amelyek el foglalására etnikai románok nem jelennek meg. Lehet-e tehát a nemzeti munkavédelmet ilyen embertelen és törvénytelen módon megoldani, amely súlyos károkat okozhat az ország gazdasági életében. Ugy vélem, hogy az ország java, valamint lakosságának jóléte, lelki egysége érdekében dolgozni kell hagyni minden állampolgárt, függetlenül attól, hogy milyen származású, abban az esetben, ha becsületes, szorgalmas és megvan a kellő szakértelme. Az etnikai román elem iparban való elhelyezkedése nem ütközik nehézségbe, mert hiszen mindenképp előnyben részesítik, másrészt pedig éppen a román elem-

nek megvan a módja arra, hogy a közhivatalokban nagy számban nyerjen elhelyezést. A transilvaniai gyárak az utóbbi esztendőknél százával alkalmazták a román munkásokat, nem azért, mert az addigi létszám kicsi lett volna, hanem mert román munkásokat akartak kiképezni és mert a lehetőségekhez mérten az egyetlen elfogadható úton a fejlődés útján akartak eleget tenni a nemzeti munkavédelem elvének.

Akciót indított az UGIR a rendszertelen adóügyi könyvvizsgálatok ellen

Az érdekelték többször rámutattak azokra a károokra, amelyek a rendszertelen adóügyi könyvvizsgálatok okoznak a kereskedelmi és iparvállalatoknak. Igen sok esetben megtörtént, hogy ugyanannál a vállalatnál, minden különösebb indok nélkül, egy hónapban többször is tartottak ugyanazon adó ügyében könyvvizsgálatot, ami természetesen a vállalat adminisztrációjában okozott súlyos zavarokat, mert egy-egy könyvvizsgálat 7-8 napig is eltartott.

Hasonlóképpen súlyos károkat okoz a vállalatoknak a kihágási jegyzőkönyvek felületes felvétele, ami hiábavaló költségeket okoz a vállalatoknak, mert a bíróságok előtt a legtöbb esetben beigazolást nyer az ilyen bírságjegyzőkönyvek alaptalansága.

Értesüléseink szerint az Ugir erőteljes akciót fog indítani, egyrészt a rendszertelen könyvvizsgálatok, másrészt az alaptalan bírságolások megszüntetése érdekében és ezeket a sérelmeket memorandumban fogja eljuttatni a pénzügyminiszterhez.

Gyenge közepes lesz Podgoria-Hegyalján az idei szőlőtermés

Előbb lesz az idei szüret, mert rothadnak a fürtök. — 30 százalékkal emelkedett a szőlőművelés

Neumann Miksa dr. nyilatkozata az aradi borvidék kilátástalan helyzetéről

Az aradmegyei Podgoria—hegyaljai bortermelőkre igen rossz esztendő következik. Neumann Miksa dr., a Promontorul-szövetkezet igazgatója, a közismert kitűnő borszakértő most érkezett vissza körutjáról, amelyet az aradkörnyéki borvidéken tett és nagyon rossz híreket hozott a várható termésről.

— Podgoria—Hegyalján — mondotta Neumann dr. —

legjobb esetben is gyenge közepes lesz az idei szőlőtermés.

Erre is csak abban az esetben lehet számítani, ha a mostani esős időjárás megszűnik, mert

ha továbbra is ilyen esős lesz az idő, határozottan rossz lesz a termés.

Minőség tekintetében még nem lehet biztos véleményt alkotni az idei bortermésről, bár tekintetben sem igen van kilátás kellemes megíreítésre. Abban az esetben azonban, ha szeptember hónap folyamán napos idő lesz, még javulhat a termés minősége.

— Óriási károkat okoz Podgoria—Hegyalja szőlőterületén, hogy

a sok eső miatt erősen rothadnak a szőlőfürtök.

Előreláthatólag emiatt

már október első napjában meg kell kezdeni a szüretelést, hogy menteni lehessen, ami még menthető.

A mult esztendőben — mint emlékeztetes — október végén kezdődött Podgoria—Hegyalján a szüret.

— Fokozza a helyzet súlyosságát, — folytatta nyilatkozatát Neumann Miksa dr. —, hogy az idei rossz termésre lényegesen nagyobb volt a szőlősgazdák költsége, mint az elmúlt évi sokkal jobb termésre.

A munkabérek és művelési anyagok nagyarányú drágulása miatt 30 százalékkal kevesebb lesz az idei Podgoria—Hegyalján a szőlőművelés, mint az elmúlt évben.

Betetőzi a helyzet súlyosságát — fejezte be nyilatkozatát Neumann dr. —, hogy a Podgoria—hegyaljai szőlősgazdák raktáron lévő boral iránt sincs semmi kereslet.

Új rendszert léptetett életbe a pénzügyminisztérium az autódók behajtására

A pénzügyminisztérium az autódók behajtásával kapcsolatban újabb rendelkezéseket léptetett életbe. Az autók utáni adó behajtása jelenleg évenként eszközölt adókievítés alapján, negyedévenként történik. A közlekedési engedély beadása esetén az autódókat arra az időre, amely alatt a jármű nem volt használatban, leírták. Ez az adóbehajtási mód sok zavart okozott az adóbehajtó közegek könyvelésében. Ezért a pénzügyminiszter szeptember 6-án kelt rendeletével úgy döntött, hogy a jövőben az autódókat nem írják ki előzetesen hanem mint előírás nélküli tartozást fogják vezetni. Az autódó fizetése alól való kibuvások megakadályozása céljából elrendelte a pénzügyminisztérium, hogy a járműnyilvántartási lapok alapján az adó pontos befizetését ellenőrizték az illetékes hatóságok. Ha a befizetés nem történt meg, úgy a pénzügyigazgatóságokhoz a hátralékosokról kimutatást kell küldeni kihágási jegyzőkönyv felvétele végett. A késedelembe levő adófizetők kihágás esetén az autódó háromszorosával egyenlő bírságot fizetnek.

E hó 16-án, csütörtökön nyílik meg az aradi gyümölcsbörze

Az aradi Mezőgazdasági Kamara — mint értesülünk — e hó 16-án, csütörtökön nyitja meg az aradi gyümölcsbörzét, amelyet borkóstolóval kötnek össze. A nagyarányú kiállítást a kamara-épület Horia-uca felőli szárnyában rendezik meg.

— A Banloc S. A. igazgatósága. Nemrégiben megemlékeztünk arról, hogy megalakult a Banloc S. A. autógumigyár. A részvénytársaság 10 millió leies részvénytőkéjét a következőképpen jegyezték le: Eugen Antonescu 9,200,000 leit, Nicolae Alimanescu és Ion Pangal egyenként 200 ezer leit, Alexandru Rosianu, Teodor Teodorini, Roman Moldovan és Emil Tamasoiu egyenként 100 ezer leit jegyezték. A részvénytőkén kívül 100 alapító részt kapott a banloci uradalom. Az első igazgatóság tagjai lettek: Constantin Argetoianu, Mihail Oromulu, Ioan Raducanu, Constantin Andreescu, Ion Pangal, Gh. Crăciun, G. Lackermann-Economu, Mihai Antonescu, Nicolae Alimanescu és Dan Hiotu.

SPORT KÖZLÖNY

Főlényesen győzte le a Gloria a gyenge Sportul Studentesc csapatát

— Meglepetések a nemzeti bajnokságban —

A nemzeti bajnokság első „kiadósabb” fordulóján a Gloria csapata a fővárosi Sportul Studentesc együttesét látta vendégül és a hazai csapat nagy fölényrel győzte le a gyenge ellenfelét. Az AMEFA csapata Petroşani—Petrozsényban játszotta első bajnoki meccsét és a mérkőzés a bíró erélytelensége miatt elfajult és a meccs után súlyos, példátlan eseményekhez vezetett, amelyekről lapunk más helyén számolunk be. A bajnokságban egyébként számos meglepetés az „U” biztos győzelme a Juventus felett, valamint a Victoria pontvesztése is. Itt adjuk a két csoport táblázatát:

Nemzeti bajnokság:

I. csoport:

1. Unirea-Tricolor	2	2	—	—	7	1	4
2. Chinezul-ILSA	1	1	—	—	2	0	2
3-4-5. AMEFA	1	1	—	—	2	1	2
3-4-5. Rapid	1	1	—	—	2	1	2
3-4-5. Phönix	2	1	—	1	4	2	2
6. Victoria	1	—	1	—	2	2	1
7. DUG	2	—	1	1	3	5	1
8. CAO	1	—	—	1	1	2	—
9. Jiul	2	—	—	2	1	6	—
10. Olimpia	1	—	—	1	0	4	—

II. csoport:

1. ACFR	2	1	1	—	6	1	3
2. Gloria	2	1	1	—	4	1	3
3. Dragos Voda	1	1	—	—	2	0	2
4. Universitatea	2	1	—	1	7	6	2
5. Vultur-Textila	2	1	—	1	3	4	2
6. Crisana	2	1	—	1	4	6	2
7. Venus	—	—	—	—	—	—	—
8. Ripensia	1	—	—	1	2	3	—
9. Juventus	1	—	—	1	2	6	—
10. Sportul Studentesc	1	—	—	1	0	3	—

Beszámolóink:

Gloria—Sportul Studentesc 3:0 (2:0)

A Gloria csapata oly nagy fölényben volt a meccs során, hogy ha nem fékezett volna le a csapat 2:0 után, úgy akár kétszámjegyű eredménnyel is győzhetett volna. Ciurel bíró sipjelére így állt fel a két csapat:

Gloria: Theimler — Variassy, Volentir, — Baity, Dobra, Lupas — Cheresladeanu, Tudor, Fritz, Micola, Mercea. — **Sportul Studentesc:** Constantinescu — Duce, Badulescu, — Iiti Dumitrescu, Dragan, Mitan — Tache Dumitrescu, Voicu, Angheloiu, Stefanescu, Gica Popescu.

A Gloria azonnal felnyomul és már a 6. p. meg is szerzi a vezetést: Cheresladeanu beadását Mercea közepre huzza és Fritz fejese a hálóban köt ki (1:0). A 8. p. újabb gólt szerzi a Gloria: Fritz fejell szökteti Cheresladeanut, a szélső a vonalról centerez és a kitünő tempóban érkező center 1 méterről vágja be a labdát. Előírászerű akcióból mintaszerű gól (2:0). A Gloria továbbra is nagy fölényben van, de csak technikai produkciók következnek, a gólok nem.

Szünet után a Gloria tovább támad és a vendégcsapat csak itt-ott jut át a Gloria térfelére. Mercea lö hatalmas kapufát, majd a 24. p. Cheresladeanu beadását Micola nagy lövésrel juttatja a hálóba (3:0). A Gloria fölényét csak szögletek jelzik, több gól nem születik.

A győztes csapat legjobb része a kitünő fedezetsor, amely pompásan funkcionált. A védelem kevés dolgát jól végezte, a csatársorban pedig a két szélső, főként Cheresladeanu és Fritz játszottak nagyon jól. A vendégcsapat nem üti meg az A) divízió nivóját és csak a két hátvéd, Dragan középfedezet, valamint Angheloiu nyújtottak elfogadhatót, míg a válogatott Gica Popescutól nem sokat láttunk. Ciurel bíró erélytelenül vezette a játékot, a Sportul Studentesc hátvédei közül a sportszerűen Duce-t ki kellett volna állítani.

I. CSOPORT:

AMEFA—Jiul 2:1 (0:1)

Az AMEFA csapata nagy harcot vívott az otthonában veszedelmes bányászcsapattal és csak a második féldőben került nagy fölénybe. Az egyre-másra elszenvedett vereségek folytán közönsége által fanatizált Jiul csapata túlerősen játszott, főként a két hátvéd és Bulik, aki az ellenfelek bokáit kereste, míg nem Kovács egyből visszaadta a kis kölcsönöket.

Az első féldőben a szélről támogatott Jiul támadt: többet és a 14. p. Bulea lefutása után sikerül gólt elérni olyképen, hogy a hátrahúzott labdára Sadovschi kiugrott, de a labda a vetődő kapus alatt kicsuszott és Bulik közelről bevágta (0:1). Szünet után az AMEFA került fölénybe és az egyik helyzet a másikat követte. A 6. p. Cucula beadását Perneki vágta be (1:1), majd a 30. p. Cucula beadása után Praszler lött és Léb nyomta be a lapos labdát a kapus orra előtt (2:1). A 42. p. Cucula lefutása utáni lövését Emmerich csak kiütni tudja, de Batrin belövi. A bíró előbb a gólt megadja, majd a közönség terrorjára visszavonja ítéletét. Közben a kanus, aki Batrin lábára vetette magát, megsérül felszakad a homloka, ugyszintén Bulik is, aki Kovácsal futott össze. A győztes csapat védelmében Kovács volt a legjobb, a fedezetsorban Szabó kitünő, elől pedig Perneki, Cucula, Léb, Batrin, Praszler a sorrend. A Jiul két hátvédje, Szüle, valamint Vijdea, Golgocz szárny érdemel említést, Bíró Radulescu Costel.

Rapid—CAO 2:1 (1:1). A CAO jobb volt de balszerencsés. A győztes csapat mindkét gólia Auer érdeme, a CAO gólija pedig Szaniszló I. szerezte. Bíró Russu dr.

Victoria—DUG 2:2 (2:0). A Victoria tartalékosan is győzhetett volna, Cociuban II. és Cornea, illetve 11-esből Weisz és Popescu a gólszerzők. Bíró Xifando.

Unirea Tricolor—Olimpia 4:0 (1:0). Az Olimpia elfogódottan játszott, az arány így is tulzott. A gólokon Jordache (2), Schileru és Niculescu osztozkodtak. Bíró Stanciu.

Chinezul ILSA—Phönix 2:0 (2:0). A Chinezul-ILSA jó játékkal győzte le a Phönixet. Szilárd és Thierjung szereztek a győztes csapat góljait. Bíró Constantinescu.

II. CSOPORT:

Vulturi Textila—Ripensia 3:2 (0:1). Az új A) ligás csapat győzelme hatalmas meglepetés. A Lugoj—lugosiak győzelme megérdemelt és a gólokon Hlavati, Popescu és Schira osztoztak, a Ripensia góljait pedig Schwartz és Sepi szereztek. Bíró Kroner.

CARMEN-SYLVA (MOVILA)

Grand Hotel Movila és Hotelul Băilor

Nyitva június 1-től szeptember 30-ig.

Komfortos szobák, tolvóvizzel, pensioval vagy anélkül,

Meleg iszapfürdő kurák 3.800 leitől

beleértve a teljes pensiot, orvosi vizsgálatlalt, fürdőekkel és összes taxákkal.

Prospektusok és ingyenes információk, szobarendelések eszközölhetők az „Europa” Organizatia Română de Voiaşi şi Turism összes ügynökségeinél, valamint a szállodák igazgatóságainál. Interurban telefon: 20. Carmen-Sylva.

OLLA eloszt 100.000.— frankot a Párisi Világkiállításon

Önt is szívesen látjuk!

„OLLA” kiállítási pavillonja Pavillon de la Saule 24 B.

Universitatea—Juventus 6:2 (5:0). Az egyetemi csapat magára talált és biztosan győzött. Truta (3), Draga (2) és Dávid az „U”, Oana és Zainescu a Juventus góllövői. Bíró Sebesan.

ACFR—Crisana 5:0 (1:0). Hatalmas meglepetés az ACFR biztos győzelme. A gólokat Ströck (2), Székely (2) és Demény szereztek. Bíró E. Kroner.

A CAMT vezet a B-ligában

A B)-liga vasárnapi fordulójának meglepetésej a CFR Simeria és az UDR vereségei. A CAMT nagyarányú győzelmet aratott és elfoglalta a tabella első helyét. A táblázat a következő:

CAMT	3	3	0	0	26	4	6
Rovine Grivița	2	2	0	0	8	1	4
Stăruința	2	2	2	0	6	1	4
CFR Simeria	3	2	0	1	7	3	4
Victoria	3	2	0	1	7	8	4
Mureş	2	1	0	1	13	12	3
UDR	2	1	0	1	5	5	2
Unirea	3	1	0	2	4	13	2
Tricolor	2	0	1	1	5	7	1
Soimii	3	0	1	2	6	12	1
SGS	3	0	0	3	3	14	0
Prahova	2	0	0	2	0	10	0

Az eredmények: CAMT—SG Sibiu 9:1 (7:0), Rovine Grivița—UDR 3:1 (1:1), Stăruința—CFR Simeria 3:1 (2:1), Victoria—Prahova 5:2 (1:1), Mureş—Unirea 10:0 (1:0), Tricolor—Soimii 4:4 (3:0).

Keleti csoport: Telefonclub—Craiu Iovan 4:0 (4:0), Sporting—Jahn 7:1 (3:1), Victoria (Constanța)—DVA 7:1 (2:1), HLA—Makabbi 3:2 (3:1), Tricolor CFPV—Franco Româna 10:0 (6:0).

Az USA vereséget szenvedett Timisoara—Temesváron

Az Olimpia megnyerte első C-ligás meccsét

A két aradi C)-divíziós csapat közül az USA Timisoara—Temesváron mérkőzött a Banatul ellen és vereséget szenvedett az Olimpia pedig Aradon játszott a Frateliával és legyőzte ellenfelét.

Beszámolóink: Banatul—USA 3:0 (1:0). Gyenge játék után győz a határozottabb csapat Savi, Ciupuliga és Szabó góljával.

Olimpia—Fratelia 1:0 (1:0). Az Olimpia győzelme teljesen megérdemelt. A meccs pontjait eldöntő gólt Bermoser szerezte csapatának. Bíró: Vostinar. Egyéb C-ligás eredmények: SSMR—Progresul 5:2 (1:1), Galvani—CFR 0:0, Mica—Metalosport 2:2 (2:0).

A Crisana vezet a másodosztályban

A másodosztályban három meccset játszottak le a csapatok és a Crisana újabb győzelmével tartja elpozícióját. Meglepetés a CAR nagyarányú győzelme a Virtutea felett, amely 7 emberrel állt ki. A Banatul nagy küzdelemben győzte le a Fortunát. A táblázat:

1. Crisana	2	2	—	—	13	0	4
2. CAR	1	1	—	—	7	0	2
3. Banatul	1	1	—	—	2	1	2
4. Fortuna	2	1	—	1	4	4	2
5. Vulturul	1	—	—	1	2	3	—
6. Slavia	1	—	—	1	0	4	—
7. Virtutea	2	—	—	2	0	16	—

Eredmények: CAR—Virtutea 7:0 (3:0). A Rovine—pécskai derbi a CAR győzelmét hozta. Bíró: Darázs. Banatul—Fortuna 2:1 (1:0). Nagy harc után győzött csak a Banatul. Bíró: Pálffy. Crisana—Slavia 4:0 (2:0). A Crisana biztosan tör a bajnokság felé. Bíró: Schneider.

O lígusági bajnokság: Olimpia—Transilvania 7:1 (3:1), Gloria—AMEFA 4:1 (2:1), Astra—Tricolor 23:0 (12:0), Unirea—SGA 7:1 (3:1), CAA—Hakoah 5:0 (0:0), Intelegeria—USA 2:1 (0:0).

A kerületi bajnokság meglepetése:

A Juventus győzelme a Sparta felett

Az alkerületi elsőosztályú bajnokságban vasárnap mindössze négy meccset bonyolítottak le és a legnagyobb meglepetést a Juventus okozta, amely rávert a Spartára. A Titanus legyőzte a Hakoahot, a tornászok a Transilvania, az atléták pedig az Unirea felett diadalmaskodtak. A bajnokság állása a következő:

1. CAA	3	3	—	—	11	7	6
2. SGA	4	2	2	—	14	5	6
3. Intelegerea	3	2	1	—	5	2	5
4. Astra	2	2	—	—	19	1	4
5. Titanus	3	1	—	2	5	5	2
6. Juventus	2	1	—	1	5	8	2
7. Sparta	3	1	—	2	4	15	2
8. Tricolor	2	—	1	1	4	5	1
9. Unirea	1	—	—	1	3	5	—
10. Transilvania	2	—	—	2	1	6	—
11. Hakoah	3	—	—	3	1	13	—

Beszámolónk az alábbi:

Juventus—Sparta 4:1 (1:1). A Juventus az utolsó negyedórán felülkerekedett és legyőzte ellenfelét. A győztes csapat góljain Jakab III., Farkas, Vitib és Beteg osztozkodtak, míg a Sparta egyetlen gólját Horváth szerezte. Bíró Karlich.

Titanus—Hakoah 3:0 (0:0). A Hakoah lélek nélkül játszott, a Titanus pedig nagy ambícióval és így a győzelme megérdemelt. A győztes csapat mindhárom gólját Szilbereisz szerezte. Bíró Marita.

SGA—Transilvania 4:1 (2:0). A tornászok iskolázottabb játékot produkáltak és megérdemelten győztek. Hillier egymaga 3 gólt lőtt, a negyediket Gherman szerezte, a Transilvania gólya Hesz II. érdeme. Bíró Burdan.

CAA—Unirea 5:3 (4:3). Iramos, változatos játék, amelyet az atléták nyertek. Éberlein (2), Koluncsics, Kozsnyica és Linguran szereztek a győztes csapat góljait, a veszteséket Szabó Károly (2) és Madács. Bíró Huszti.

O A magyar bajnokságban vasárnap két meccset játszottak le és a Kispest nagy meglepetésre legyőzte Debrecenben a Bocskait, a Phöbus pedig az ETO ellen diadalmaskodott.

O Városközi box-mérkőzés lesz Aradon. Vasárnap délelőtt nagyszabású városközi box-mérkőzés lesz Aradon. A box-mecset a Corso-mozi-ban rendezik meg délelőtt 11 órai kezdettel s azon Arad elsőrendű boxolóján kívül Oradea—Nagyvárad és Cluj—Közlövár legjobb erői vesznek részt. A legjobb boxolót impozáns díjjal jutalmazzák, amelyet Lupsa Coriolan ajánlott fel a boxmeccs nyertesének.

Szép küzdelmek az ILSA—CAA klubközi teniszversenyén

A CAA teniszeseinek meghívására az ILSA teniszgárdája vasárnap Aradon vendégszerepelt és remek küzdelmeket vívtak a CAA teniszeseivel. Az eredmények a következők:

Hegyi—Kuszalik 6:1, 7:5, Genud—Margittay dr. 6:3, 6:3, Klimek—Kristyóry 6:2, 6:4, Frank—Török 6:2, 0:6, 6:2, Miloi—Csapó 6:4, 6:4, Bánhidu—Schimmer 6:1, 6:2, Frank—Deme 6:4, 9:11, 6:1, Limbeck—Csapó 6:1, 6:4, Klimek, Frank—Margittay dr., Török 6:4, 6:4, Rödler, Hegyi—Irgl, Margittay dr. 6:4, 2:6, 6:3, Pálffy, Genud—Stieger, Török 4:6, 6:3, 6:4, Holzer, Klimek—Kelemen, Limbeck 6:1, 6:2, Weichelt, Bánhidu—Barta, Frank 6:4, 6:2, Kelemen, Bánhidu—Holzer, Schimmer 6:4, 6:2. Egy meghívásos mérkőzés is sorra került, ezen Hegyi ILSA 6:8, 6:4, 6:4 arányban győzött Albert RPA felett.

Harmincezer néző a Balkán-játékok utolsó napján

— Rekordeső a versenyen —

Bucuresti, Közel 30.000 néző előtt bonyolították le a Balkán atlétikai játékok utolsó-napi versenyeit, amelyeken egész sor balkán-és román rekord dőlt meg. Az eredmények közül kimagaslik a görög Mantikas gátfutó, valamint lordache 400 méteres rekordja, de több más kitűnő eredmény is adódott. Az eredmények a következők:

Marathon: 1. Kyriakidis görög 3 óra 00 p. 22 mp., 2. Ragazos görög, 3. Gál román. Rudugrás: 1. Thanos görög 390 cm., Eilhardt 370 cm.-el negyedik. Sulydobás: 1. Gurau román 1431 cm. 5000 méter: 1. Arvanitis görög 15 p. 54.5 mp., 2. Dinu Cristea román 16 p. 01.8 mp. Hármassugrás: 1. Mikics jugoszláv 1403 cm., 2. Kreisel román 1386 cm. 400 méter: 1. lordache román 49.1 mp. balkán- és román rekord, Görög stilusu diszkoszvetés: 1. Syllas görög 3973 cm., 2. Havaletz román 3695 cm. 110 méteres gát: 1. Mantikas görög 15.2 mp., Herold harmadik, Maesciuc negyedik. Az előfutamban Mantikas 14.8 mp.-el új balkán rekordot, Maesciuc pedig 15.6 mp.-el új román rekordot állított fel. 4×400 méteres staféta: 1. Görögország 42.1 mp., 2. Románia 42.5 mp. Az előbbi görög- és balkánrekord, az utóbbi román rekord. A pontversenyben: 1. Görögország 120 pont, 2. Románia 104 pont, 3. Jugoszlávia 69 pont, 4. Törökország 26 pont, 5. Bulgária 11 pont.

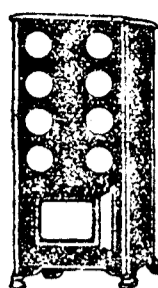
Kétfólos előnyt szerzett a Ferencváros a KK döntőjében

Ferencváros—Lazio 4:2 (1:1) — Eredeti helyszíni tudósítás a nagy küzdelemről A Venus budapesti sajtósikere

Budapest. (Az Aradi Közlöny tudósítójától.) Vasárnap az idő bizony néhányszor próbára tette a pesti futballrajongók idegeit. Reggel sütött a nap, délben esett, de csakhamar kiderült, azután megint elborult. A Középeurópai Kupa döntőjének első mérkőzése mégis megmozgatta az egész várost és a pályán már fél 3-kor; egy órával a mérkőzés megkezdése előtt, több mint 30 ezer ember mormolt, zibongott és szórakozott az előmérkőzésen: az FTC—MAV-mecsen. Sőtették tréningruhájában megérkezni a pályára a Lazio csapata, a Középeurópai Kupa döntőjének olasz résztvevője, az olasz bajnokság második helyezettje. Az „A”-tribünön olasz zászlócskákat lengettek. Eljött Pestre párszáz olasz is a nevezetes meccsre. Ezek közöttik honfitársaikat a hátam mögött román beszéd halatszik. Na igen: a sportvonat utasai közül legtöbben megnézték a Ferencváros—Lazio mérkőzést is. A Középeurópai Kupa döntőjét. Ilyesmirehhez ugysem jut hozzá egykönnyen az ember.

Kezdődik...

Félnegy mult két perccel, amikor kifut a pályára ismert kék mezében a római Lazio. Nagy taps, amely csak növekszik, amikor az olaszok a pályára közép körén felállva, fasiszta-módon üdvözlik a közönséget. A fotóriporterek erőteljesen csattogtatnak. Lejön a bíró, a csehszlovák Krist segédeivel. Taps. Őket is lefényképezik. Egy pillanat múlva óriási hangorkán kifut a zöld—fehér magyar csapat. Krist füttyöl. Piola elindítja a labdát, A

Sok tizezer

megelégedett vevő bizonyítja, hogy a

„ZEPHIR”

kályha az összes kályhák között a

LEGJOBB

10 kgr. fával fűt egy normál szobát 24 órán át

Gyártja Szántó D. és Fia, Oradea

„ELITE” tüzhelykályhagyára Consum és Inlesnirea könyvre készpénzárbankapható Lerakat: Csetey és Seltz vaskereskedés Arad Bul. Regula Ferdinand 49.

Az aradi atlétikai versenyek eredményei

A CAA és Astra atlétikai versenye élénk érdeklődés mellett folyt le és azon néhány megfelelő eredmény adódott. Ilyen elsősorban a távolugrás, ahol Bejan győzött, valamint a hármassugrásban, ahol Sianțu nyerte a versenyt.

A verseny részletes eredményei a következők:

100 m.: 1. Sianțu Astra 12.4 mp., 2. Nichi CAA 12.5 mp., 3. Bejan CAA 12.6 mp. 200 m.: 1. Sianțu Astra 25.5 mp., 2. Nichi CAA 26 mp., 3. Sándor CAA 26.3 mp. 800 m.: 1. Galbács CAA 2 p. 28 mp., 2. Szabó CAA. 3. Riszter Astra. 3000 m.: 1. Régner II. CAA 10 p. 43.6 mp., 2. Miloi CAA. 3. Diószeghy CAA.

Magasugrás: 1. Sianțu Astra 167 cm., 2. Régner II. CAA 157 cm., 3. Kaupert CAA 152 cm.

Távolugrás: 1. Bejan CAA 623 cm. 2. Sianțu Astra 606 cm., 3. Régner II. 555 cm.

Hármassugrás: 1. Sianțu Astra 1219 cm., 2. Bejan CAA 1121 cm., 3. Szabó CAA 1075 cm.

Sulydobás: 1. Lazar Astra 1136 cm., 2. Bejan CAA 1057 cm., 3. Heim CAA 975 cm.

Diszkoszvetés: 1. Mayer CAA 3418 cm., 2. Szabó CAA 3140 cm., 3. Heim CAA 3053 cm.

Gerelyvetés: 1. Lazar Astra 4082 cm., 2. Heim CAA 3777 cm., 3. Sianțu Astra 3292 cm.

4×100 m. staféta: 1. CAA (Heim, Mayer, Bejan, Nichi) 49.3 mp. 2. CAA b). 100—200—400—800 Balkán-staféta: 1. CAA a), (Heim, Nichi, Régner, Galbács). 2. CAA b).

HAMBURG-AMERIKA LINIE

Kanadába

utazhat a

Hamburg—Amerika Linie

elsőosztályú óceánjáróival.

Olesó utazási díj, kényelem, jó étkezés és kiszolgálás. A tőkével rendelkező földmives-családokat ismét beengedik!

Közelebbi felvilágosítások:

Hamburg—Amerika Linie

S. A. R.

képviselőténél:

K ü n s t l e r A.

Vizum és Utazási Iroda Arad, Bul. Regina Maria 24. Tel. 1086. 461

nas jelenet a másikat évi, de az eredmény nem változik.

Két tizenegyessel győz a Fradi

A szünetben nem valami remek a hangulat. Hiába a római Lazio keményebb ellenfél, mint aminek látszott. A Ferencváros pedig távol van attól a formájától, amikor az Austriát 6:1-re verte meg és ki a Kupából. És ezenfelül hiányzik két fedezet. Hámori és Lázár. Na de nincs sok idő a „rengésre. Kezdődik a második felidő, még pedig tüzes olasz támadásokkal. Piola még faulol is, annyira dolgozik. A 10. perc azonban nagy örömet hoz a zöld-fehér tábornak. Sárosi remekül ad Tancosnak, az kiválóan játsza vissza a nagy középsatárnak, aki keresztülgyőzők két olaszon és a nap legszebb gólját lövi (2:1).

— Gyurkal Gyurkal — harsogja boldogan az óriási tömeg.

És Sárosi megismétli a gólt pár perc múlva. Egy kapu előtti tumultusból kihalássza a labdát és „beszurja.“ Krist azonban e pillanatban futyult, fault miatt és nem adja meg a gólt. A nézőtér felhördül. Füttykoncert süvit végig. De hiába minden. Az olaszok szabadrugást rugnak. A gól érvénytelen.

A Ferencváros azonban tovább támad. Az olaszok most nincsenek sehol. Egyre több durvaság csuszik védekezésükbe. A 15. percben az egyik olasz hávéd felvágja Keményt. Krist II-est itél. Sárosi élesen alsó kapulécnek vágja, ahonnan védhetetlenül pattan az olasz kapuba (3:1).

Most nagyon izgalmas a mérkőzés. Az olaszok fergetegesen támadnak és a 20. percben Piola, szorongatva a magyar védőtől, mesteri gólt rug (3:2). A játék nagyon kemény, de változatos. A 30. perc azután eldönti a meccs sorsát. Az olasz védők ezuttal Toldit vágják fel a kapu előtt, de Krist most sem habozik. Tizenegyes. Most már reklamálnak az olaszok. De hiába. Sárosi áll ismét neki. Egy mozdulattal becsapja az olasz kapust, aki a kapu balsarkába vetődik, Gyurka azonban a jobbsarokba teszi a labdát. Nevet a nép. (4:2.)

Hirtelen sötét felhők lepik el az eget és ládós zápor keletkezik. A Lazio azonban egyre jobban támad. Most meg a Fradi sincs sehol. Hajszalón mulik, hogy Piola a 44. percben gólt nem rug. Azután megint a zöld-fehérek jutnak lélegzethez, de a bíró a mérkőzés végét jelzi. Zuhog az eső. A Lazio fetáll, üdvözli a közönséget. Taps. A nagy szurjáték első fele végetért.

Még valami a Venusről

Hogy a szombati Venus-meccsre még visszatérünk, meg kell állapítani, hogy a román bajnoksapat szombati mérkőzésével nagy sikert aratott. Amint mondani szokták, igen szép sajtója volt. A vasárnap reggeli lapok egyöntetűen kiemelik a román csapat szimpatikus fellépését, tetszetős, szép játékát és különösen Bodolát dicsérik, aki mint azt meg is írjuk, a csapat legjobb tagja volt.

— „Bodola, a Venus csillaga“ — írja alcimben a Nemzeti Sport, a legnagyobb magyar sportlap, amely igazán nem farkarkodik a dicséző jelzőkkel, a Venus teljesítményét és játékosait illetően. A sportonut usasai pedig ugyancsak megleghetnek elégedve. Láttak két remek mérkőzést. Egyet szombaton, egyet vasárnap. Mi kell több egy igazi sportrajongónak.

Fóthy Ernő.

Helyzetjelentés a francia frankról

A „Prezentu“ című bucuresti-i közgazdasági lap legutóbbi számában élénken foglalkozik a francia frank árfolyamával az utóbbi napokban bekövetkezett változásokkal. A párisi tőzsdén ugyanis az angol font 132.97-ről 139.05-re, a dollár pedig 26.85-ről 28.15-re emelkedett. A „Financial Times“ ezt a változást a bizonytalan európai politikának tudja be. Ennek a helyzetnek következtében az utóbbi időben a londoni tőzsdék Newyork felé vándoroltak ki. Ugyanekkor a francia frank visszszámítási kamatának leszállítása által előidézett kedvező hangulatot ellensúlyozza az a tény, hogy a francia államkincstár két és félmilliárd frank kölcsönt vett igénybe a francia banktól. A „Financial New“ szerint a Chautemps-Bonnet-kormány az utóbbi időben egyre inkább élvezi a francia tőzsdék bizalmát. Nem biztos azonban, hogy a Chautemps-kormányzat mennyi ideig marad uralkodó Franciaországban és ez a bizonytalanság meggátolja a külföldön levő francia tőkék visszavérést Franciaországba. A lap véleménye szerint abban az esetben, ha a jelenlegi kormány sikerül az év végéig uralmon maradni, akkor Franciaország ura lesz a helyzetnek.

A szerkesztésért:
Dr. STAUBER JANOS

Az ARADI KOZLONY regénye

A menetelésnek még mindig nem volt vége. Towaroffnak fogalma sem volt arról, hogy mennyi ideje menetelnek a sötét folyosón. Egyszerre csak arra lett figyelmes, hogy a fáklyavilágítás egyre halványabb lesz, a fáklyatartók egyre elmaradnak. És ebben az idegroacsoló, gyötörő helyzetben most már csak a saját lélekzavart hallgatta.

Bazil Towaroff magára maradt.

Csodálkozva megállt. Negyedórán minden idegszálának megfeszítésével figyelt, majd leült a földre. A saját kezében volt lefektetve a sorsa. Azon töprengett, hogy mit csináljon, merre forduljon, mert mindenáron vissza akarta nyerni szabadságát. A szeme a fáradságtól majd leragadt. A folyosó falának támaszkodva lehunyta szemét.

Órák, sőt talán napok teltek el ilyen reménytelen helyzetben. Az éhség és szomjúság erősen gyötörtek. Towaroff addig járt a folyosókon, míg eszméletét el nem veszítette.

Nem tudta megállapítani, hogy meddig feküdtetett eszméletlenül. Távoli hangokat hallott, kinyitotta a szemét és minden erejét összeszedve felállt. Nem tudta megállapítani, hogy barát vagy ellenség közeledik-e feléje, amikor megpillantotta az első fáklyafényt. Lancsoni katonák álltak Towaroff előtt, aki a fáklyák szuró fénye ellen védekezve behunyta a szemét. Közben egyre-másra érkeztek a katonák és csodálattal szemléltek Towaroff sápadt és kimerült arcát. A következő pillanatban megszólalt egy hang és a többi magat egy hipnózisban követte.

— Rasacoy!... — hallatszott mindenfelől.

Rasacoy nevével visszhangzott a földalatti folyosó. A katonák örömmittasan kiáltották:

— Elfogtuk végre Rasacoyt!

Towaroff ajkán boldog mosoly vonult végig. Nagyon gyengének érezte magát ahhoz, hogy érzelmeinek más módon adjon kifejezést. Azt sem tudta, hogy tulajdonképpen mi is történik körülötte. Érzékei csak gyengén reagáltak e szavakra: „Rasacoy!“

Rasacoyt tehát elfogták — gondolta Towaroff — és ezzel ő megszabadult.

És miakatt a katonákra támaszkodva kiért a szabadba, megérkezett a helyszínre az a kínai tiszt is, aki a kolostor elleni támadást irányította.

— Tehát mégis csak európai — mondotta csodálkozva a tiszt.

— Igen, valószínűleg orosz, de az is lehet, hogy valami vegyes-fajú ember — válaszolt az egyik altiszt, aki elsőnek pillantotta meg a sötét folyosóban az eszméletlen állapotban fekvő Towaroffot. A kínai tiszt sietett a tábornokhoz, hogy érdemeket szerezzen magának.

— Hány foglyot ejtett az Ön különítménye? — kérdezte a tábornok.

— Közel kétszázat — válaszolt a tiszt. — A titkos folyosó végnélkülinek látszik. Nem lehet megállapítani, hogy hányan lehetnek még odabent. Lehet hogy csak százan vannak, lehet hogy ezren, de az is lehet, hogy több ezren vannak még odabent. Az is lehetséges, hogy a banditák egész vidékeket aláaknáztak ilyen titkos folyosókkal és sohasem lehet végükre járni. Valamennyi banditát ugysem lehet elfogni!

— Akkor sem lehet, ha behatolunk egészen a kolostorig — válaszolt a tábornok.

— Ettől sem várok sokat. Nemcsak itt, hanem a hegyek között is kutaini kell a banditák fészkeit. A földalatti folyosókon lehet odajutni. Hónapokig eltarthat, amíg ebben a labirintusban ki tudunk igazodni és sikerül majd őket kihezegetni.

— Tudom tiszt uram — válaszolt a tábornok. Tájékozottsága kielégítő. Az a fontos, hogy a banda vezetőjét elcsíptük. Ezzel már sokat nyertünk. Köszönöm Önnek ezt a remek fogást!

A tiszt mélyen meghajolt.

— Egészen megfoghatatlan előttem Rasacoy elfogatásának körülménye, töprengtet a tábornok. Ön azt mondja, hogy egészen kimerült állapotban a földön találta, nemde? Mi történhetett vajjon közte és az emberei között? És emellett örömtűz égett a szemében, amikor bennünket felismeri! Egészen különös!... Vagy lehetséges, hogy már teljesen leszámolt az élettel. Talán számolt azzal, hogy azonnal föbelőjjük? Nagyon csodálkozom tiszt uram...

A tábornok meglepetten pillantott fel.

(186)

Írta:

GISELHERR MUMM

— Itt hozzák a foglyot — szölt a tábornok — bizonyára most majd elkezdj a komédiázást. Ez azonban már nem segít. Ma vagy holnap a hokier fogja kipróbálni nyakán a kardot.

Miközben Towaroff katonákra támaszkodva közeledett a dombon álló tábornok felé, a kolostorban pedig lejátszódott a tragédia másik felvonása. A Tang főhadnagy vezetése alatt álló Csöngtu különítmény behatolt egészen a kolostor udvaráig és a megradt banditák közül többeket lemészároltak. Magának a kapitánynak néhány katona kíséretében sikerült behatolni a laboratóriumba és néhány perc múlva az ellentálló Rasacoy sápadtan összekötözve feküdt a laboratórium padozatán. A látványra Coros, a majomember üvöltve roppantotta szét vasból készült ketrecét. A katonák golyófejevei egymásután kildtek a halálosztó golyókat a Rasacoy által teremelt hatalmas élőny testébe. A golyók százai repültek a majomember felé, akit azonban alig fogott a golyó. A következő pillanatban a majomember kiszabadult a ketrecből és egyenesen Tang kapitány felé sietett, aki kiadta a parancsot:

— Lőjjetek a szemébe!...

Egymásután sortűzek dördültek. Coros vakon folytatta a küzdelmet. Végre ereje nagyon lassan csökkent, míg végül alkotója, Rasacoy mellett összerogyott.

Tang kapitány a megköcsört fogoly fölé hajolt, aki így szólt:

— Az vagyok, akit kerestek!

— Rasacoy! — mondotta halkon a kapitány.

— „Rasacoy“ — s ügdoszták egymásnak a katonák borzalomtól efelve.

A teremben csend lett. Közben egy kísérleti állat felordított.

Tang kapitány még mindig foglyát szemlélte.

— Most azonban mjénk a jutalom — mondotta az egyik katona.

— Igen, a jutalom, — eszmélt fel Tang kapitány, elfordulva foglyától, miközben katonái a földön heverő Rasacoyra vetették magukat.

Tang kapitány másnap hallotta, hogy Rasacoy a lancsui katonai különítmény kezébe került. A hirdás szerint Rasacoyt erős fedezet mellett utnak indították Hsining-Fuba, ahol itélkezni fognak felette.

Tang kapitány egyelőre csak egy bizonytalan mosollyal intézte el a dolgot és amint így este együtt masirozott katonáival, új termet készített elő, ami bakáinak tetszését is megnyerte. Meg akarta lepni a Csöngtauban székelő európaiakat és egyben a katonaj parancsnok kedvébe is akart járni. Mindenáron meg kellett szereznie a téréliját. Ebben a katonái is érdekei voltak, ezért gyorsan cselekedett. Mielőtt az igazi Rasacoy megérkezhetett Csöngtuba.

Tang kapitány még aznap éjszaká jtnak indult.

Towaroff néhány nappal később már a hsiningfui börtönbe várta sorsának további alakulását.

Tulajdonképpen csak most jutott Towaroff eszébe, hogy milyen veszélyben forog az élete. Hiába mondta el miként került a kolostor környékére, hogyan támadták meg és hurcolták el a kolostorba a banditák, ez mitssem használt. Hamj, aki utban Hsiningfu felé meghalt, nem tanusithatta igazmondását. Ugyancsak hiabavalónak bizonyult Csu-Kuan lancsui kereskedőre való hivatkozása, mert ezt is csak gunyos mosollyal fogadták.

Rasacoyról mindenáron be akarták bizonyítani, hogy idegen. Ezt az idegent a kolostor titkos folyosóján fogták el, tehát Towaroff volt Rasacoy.

Towaroff most már csak Bogarin barátjában bjtott. De ki ismerte Bogarint és ki értesíthette volna őt barátjának sorsáról. A mellé rendelt orosz tolmácsról tudta meg később Towaroff, hogy sem Hsiningfuban, sem Lancsouban nem itélkezhetnek európai polgár felett. Itékezés előtt előbb kérdést intéznek Pekinghez és lehetséges, hogy majd oda fogják szállítani. Ebben az esetben mindent valószínűség szerint nemzetközi bíróság fog ügyében itélkezni. Ártatlansága itt egészen bizonyosan kiderül.

(Folytatjuk)

APRÓ HIRDETÉSEK.

Egy apróhirdetés **20 lei.** Minden további ára 10 szóig csupán **20 lei.** :- szó 2 lei. :-
Az apróhirdetések előre fizetendők.

Apróhirdetéseket este **9 óráig** vesznek fel

az Aradi Közlöny kiadóhivatalai. Telefon: 1151.
Főkiadóhivatal: Bulevardul Regele Ferdinand 4.

LEVELEZÉS

Medves Születés! Iskolakönyveknek és füzeteknek az idén is Sándor könyvkereskedésében vegyék Bóna és Pista. 4822

ELLÁTÁS

Bécsi család 13 éves leánygyermek mellé felvesz hasonló koru, jó családból való urkeényt teljes ellátásra, november 1-től. Cim a kiadóhivatalban. 4961

ALKALMAZÁS

KEZDŐ tisztviselőt azonnali belépésre keresünk. Gépírní tudó előnyben. Ajánlatokat „Komoly elhelyezkedés” jellegre az Aradi Közlöny kiadóhivatalába kérjük.

Farmacia Teregova dirijonst keres azonnalra Ajánlatokat direkt (Jud. Severin). 4931

Importvállalat kereskedelmi utazót

fixizetással, kizárólag közpénz garancia mellett felvesz. Ajánlatok csak nagyon alapos referenciák alapján lesznek figyelembe véve. Jellege „75.000”. 5852

Az egész országban jól bevezetett saját autóval utazó al. kereskedelmi ügynőség képviselőket keres. Ajánlatokat „Jutalékos alapon” jellegre a kiadóba kér. 4948

PERFEKTK mindenes szobaleány felvétetik. Jelentkezés könyvvel Sur. Alexandri 8. I. em. 4942

București-i utazási iroda keres aradi képviselőt,

ki saját helyiséggel rendelkezik. Ajánlatok „Bevezetett” jellegre a kiadóba küldendők. 4907

Cipőkereskedő segéd. elsőrangú kiszolgáló, azonnali belépésre kerestetik. Ajánlatokat: Erica Ciuj, Piața Unirii 13.

Selbstaendige deutsch-ungarische Korrespondentin übernimmt Stundenkorrespondenz. Adresse in der Administration. 4954

Tisz. ességes kintő felvétetik. Barthmes cukorkagyár. Str. Filipescu 40. 4957

LAKÁS

Modern 4 szobás lakás elsőemelet, parkettás, balkonos, napos, november elsejére kiadó. Dr. Cucu házában, Sincalucea si Sguna-ut 75. sz. sarkán 4820

2x2 szobás modern lakás, Dacioucca 14. sz. alatt kiadó. Betegsegélyző mellett.

Egy kétszobás

földszinti komfortos lakás október 1-re előnyösen kiadó Piața Catedraloi 5. 4877

Ujjonnan festett, modern 3 szobás, földszinti II. emelet lakás, szeptember 15-től kiadó. Str. Cosbuc 7. 4948

Uj épületben szép szoba konyha kiadó. Cim a kiadóban. 4940

INTELLIGENS magános urinőnek elegáns butorozott szoba zongorahasználattal kiadó. Blirschnei, Berthelot 6. 4950

Háromszobás modern uccai lakás, belvárosban kiadó. Megtekinthető 1-4 között. Str. Cosbuc 88. 4952

Magánház belvárosban 4 szobás, összkomfortos lakással, gyümölcsös négy udvarral, műhelyhelyiséggel, kiadó, esetleg eladó. Cim a kiadóban. 4953

Belvárosban keresek 2 vagy 3 szobás lakást. Cim a kiadóba adandó le. 4951

Négyszobás, parkettás, földszobás lakás zárt folyosóval, október 1-re havi 1600 lei házbér mellett kiadó Calea Radnei 35 a.

Bérbe vennék

Aradon november, vagy február elsejére modern 6-7 szobás **kertes**

magánházat,

vagy villát, lehetőleg a központban.

Cimeket a kiadóba kérek.

VÉTEL, ELADÁS

BUTOR I Ebédő és hálószoba prima kivitelben olcsón eladó. Cim: Scowab Rudolf, Str. Rațiu 80. 4794

Irógépet keresek: kitűnő állapotban, lehetőleg Underwood gyármányt. Cimeket „Irógép” jellegre a kiadóba kérek. 4849

Haláleset

elutazás, költözéskorából kifolyólag veszek készpénzért olcsó butorokat, ruhaneműket, ágyneműt, matracot, szőnyegeket, varrógépet, egész lakberendezést, könyveket, festményeket, hangszereket, makulatúrpapírt, ócskavasat, padlástólmit. — Vásárolok lakásban és padlástólmit heverő bármilyen mű felesleges holmit, lim-lomot stb Vidékre is megyek. Cimeket az Aradi Közlöny kiadóhivatalába, vagy lakásomra. Levelezőlap- vagy személyes hívásra házhöz jövök. Gojdu-ucca 5 Steiner Sándor.

Kereszthuros rövid zongora, jó karban, eladó. Cim a kiadóban.

Jó karban levő, használt gyermekkoszt megvételre keresek. Cim a kiadóban. 4959

Figyelem! Figyelem! Alkalmi nagyvásár a

„TEMPO”-ban

Irógép, hálószobák 4500 leitől, pianinok 9000 leitől, kombinált festett szekrény, bel- és külföldi ószezektő szőnyegek, varrógépek, antik fűtőkészülék, modern ebédő Zálogtárgyak közvetítését a ve.ünk 8 sz. székítetésben álló timisoaraizalozhazba eivállalunk. Meghosszabbításokat olcsón eszközölünk. — Zálogtárgyakra előleget nyújtunk. TEMPO bizomány. üzlet, Arad, Fischer Bliz-palota.

TISZTA MOSOTT RONGYOK gépek tisztítására kisebb lételetben keresünk megvételre. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 100

Hatszáz ezer

lei tőkével társulnék jól jövedelmező vállalatba, esetleges közreműködéssel.

Részletes ajánlatokat közvetítik:

Hatszék Ügynökség Arad. Bul. Carol 46. 4945

OKTATÁS

ROMAN és német órákat adok előnyös feltételek mellett. Iskolára is előkészítek. Jelenkezni Bul. Reg. Maria 18. II. em. ajtó 1. d. e. 8-11 között. 4762

Felvételin visszamaradt tanulókat magánvizsgálatra felkészítem előkészítek, Professora Steiner, Avram Ianou 9. sz. 4869

ÜZLET

A város központjában nagyforgalmu liszt- és tészertüzlet, eladó. Cim a kiadóban. 4956

Turistairoda üzlethelyiséget keres

a belvárosban. Ajánlatok „Központi tekvés” jellegre a kiadóhivatalba adandók le. 4907

KÜLÖNFÉLÉK

Bécsi gyártmányu rövid zongora eladó Zongora oktatás kezdőknek, haladóknak Cim a kiadóban. 4882

Modern lakás 2 szobás, földszintes terasszal, fürdőszobával, mellékhelyiségekkel kiadó. Ugyanazt egy valódi ocelot bunda olcsón eladó. Cim a kiadóban. 4947

Beraktározási raktárban alkalmi áron olcsón eladó egy szép plüsch őrizzoba garnitúra, egy egész olcsó ebédő és egy barokstílusú ebédő, egy topolya hálószoba meccet tükörrel, egy nagy üvegfa, vaságy sodronnyal, 1 ebédőasztal. Olcsón beraktározható lakásberendezések száraz helyiségben. Str. Moise Nicoara No. 9-11. 4855

Rádióműsor

— Romániai időszámítás. —

KEDD, SZEPTEMBER 14.

București. 6.30: Ritmikus torna, hírek, reggeli hangverseny gramofonlemezek, majd gyógyászati és háztartási tanácsok. — 13: Időjelzés, kulturális hírek, sport, vízállás. 13.10: Déli hangverseny. 14.10: Időjelzés, időjárásjelentés, tőzsde, bel- és külföldi hírek. 14.30: A hangverseny folytatása. 15: Utolsó hírek. 19: Időjelzés, időjárásjelentés. — 19.03: Gramofonlemezek. Műsor: Humperdinck: Jancsi és Juliska. Scarlatti: Szonáta. Liszt: Keringők. Verdi: Othello. Popy: Keleti szvit. Cherubini: Scherzo. Czajkov: Koncertkeringő. 20.10: Rádiógyermem. Paul Prodan, a bucarești-i Nemzeti Színház igazgatójának előadása. — 20.30: Román zene. 21: Nella Dimitriu énekhangverseny. 21.25: Felolvasás a belgrádi kiállítás román pavillonjáról. 21.40: A rádió szimfonikus zenekara. Vezényel: Ion Ghiga, Const. Turceanu fuvolásfőjával. — 22.30: Sport. Hírek. 22.45: A szimfonikus zenekar hangversenyének folytatása. 23.15: Román zene gramofonlemezek. 23.45: Hírek a külföldre Franciaul és németül. 23.55: Utolsó hírek.

Budapest I. 7.45: Torna. Utána hanglemezek. 8.20: Étrend, közlemények. 11: Hírek. 11.20: Régi magyar iradalmi humor. (Felolvasás). 11.45: Az őszi kosztüm. (Felolvasás). 13: Déli hangverseny. Időjárásjelentés. 13.05: Lakatos Misi és Lakatos Fóni cigányzenekara. Közben kb. 13.30: Hírek. 14.30: Országos Postászenekar. — 15.40: Hírek. 17.10: Asszonyok tanácsadója. — 17.45: Időjelzés. 18: B. Sándor René zongorázik. 18.30: Emberevők között. (Felolvasás). — 19:

Guttenberg György jazz-zenekara játszik, Kalmár Pál énekel. 20: A magyar társadalom ezer arca. — 20.30: A rádió szalonzenekara. 21.25: Hírek. 21.45: A „Rigoletto” előadásának ismertetése. — 22: „Rigoletto” (hanglemezzel). A II. felvonás után kb. 23.10: Időjárásjelentés. Utána kb. 0.15: Cigányzene.

Budapest II. 19.30—19.55: Francia nyelv oktatás. (Garzó Miklós dr.). 20—20.25: Tánctételek. 20.30—20.55: Mezőgazdasági felőra. 21—21.20: A rabidai kólostorban. Utána: Cigányzene.

SZERDA SZEPTEMBER 15.

București. 6.30: Ritmikus torna, hírek, reggeli hangverseny gramofonlemezek, majd gyógyászati és háztartási tanácsok. — 13: Időjelzés, kulturális hírek, sport, vízállás. 13.10: Déli hangverseny. 14.10: Időjelzés, időjárásjelentés, tőzsde, bel- és külföldi hírek. 14.30: A hangverseny folytatása. 15: Utolsó hírek. 19: Időjelzés, időjárásjelentés. 19.03: Hangverseny román zeneművekből. Vezényel: Victor Predescu, Viorel Demetriad énekel, Nicolae Taranu cimbalmozik. 20.30: Rádiógyermem. Ion Simionescu tanár felolvasása. „Az erdő beszél”. — 20.50: Részletek Maurice Ravel szerzeményeiből. (Gramofonlemezek). RR: 21.35—22.10: Szórakoztató zene gramofonlemezek. A műsorban részletek Ziehrer, Tosti, Leoncavallo, Robrecht, Scotti, Translateur, Drigo műveiből. RB: 21.35: Hegedűhangvers. RR és RB 21.10: Maxim Vasilié ének számai. Román dalok. 22.30: Sport. Hírek. 22.45: A Christache Stănescu zenekar játéka. Szórakoztató zene a „Mircea” étteremből. 23.45: Hírek a külföldre francia és német nyelven. 23.55: Utolsó hírek.

Budapest I. 7.45: Torna. Utána hanglemezek. 8.20: Étrend, közlemények. 11: Hírek. 11.20: Kis események a Nemzeti Színház száz esztendejéből. Irta Szentgyörgyi Elvira. (Felolvasás). 11.45: Apró mesék. (Felolvasás). 13: Déli hangverseny. Időjárásjelentés. — 13.05: Hanglemezek. — Közben kb. 13.30: Hírek. 14.20: Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. 14.30: Mally Győző énekel, Horváthi László gondolkázik zongorakísérettel. — 15.40: Hírek 16: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak. 17.15: A rádió diákfőlöraja. 17.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18: Gyermektáplálkozási zavarok. 18.30: Rádics Béla és cigányzenekara. Közben 18.55—19.05: A XXII. magyar-csehszlovák válogatott mérkőzésről Magyar Károly előadása. 19.30: Móricz Zsigmond elbeszélése. 19.55: A rádió szalonzenekara. 21: Somogyi Nusi és Rátkal Márton előadása. 21.45: Hírek. — 22.10: Anzav Arpad jazz-zenekara játszik. 22.40: Uj Magyar Városnégyes. Színterben kb. 23.10: Időjárásjelentés. 23.45: Az 1. honvédegyaloezred zenekara. 1.05: Hírek külföldi magyarok számára.

Budapest II. 19.55—20.20: Olasz nyelv oktatás. (Gallerani Bonaventura). — 20.25—20.55: Wacker Alexandra előadása. 21—22.10: Hanglemezek. Utána: Hírek.

Betrád. 13: Rádiózenekar. 14.15: Dalok. 18.20: Dalok. 18.50: Népdalok. 21: Rádiózenekar. 21.45: Gramofon. 22: Vidám óra. 23.20: Gramofon.

Berlin. 7.30: Szórakoztató zene. 9.20: Zongora. 9.30: Szórakoztató zene. — 12.15: Vidám zene. 15.15: Kívánságlemezek. 16.35: Szórakoztató zene. 18: Schubert-dalok és kamaraművek. 19: Könnyű zene. 21.10: Ha a vége jó, minden jó. Ismert operák zárójelentései.

Pozsony. 11.35: Gramofon. 14.40: Gramofon. 15.15: Hegedűszámok. 18.55: Gramofon. 19: Magyar közvetítés. 21.10: Indulólemezek. 23.20: Magyar hírek. Utána: Gramofon.

Milano. 12.30: Szórakoztató zene. 14.15: Könnyű zene. 18.15 Tánctzene. 19.50: Szórakoztató zene. 20: Rádiózenekar.

Bécs. 8.10: Szórakoztató lemezek. 13: Szórakoztató zene. 14.10: Gramofon. 15: Lawrence Tibett lemezeiből. — 17.05: Szimfonikus lemezek. 18.30: Kamarazene. 20.20: Rádiózenekar. — 21.40: Bárzene. 22.40: Erika Rokyta énekel. 23.20: Bécsi melódiák.